

॥ बेरागी को संवाद ॥

मारवाडी + मराठी

सत्संग

महत्वाची सुचना:- रामद्वारा जळगांव यांचे असे निदर्शनास आले आहे की,काही रामस्नेही शेठ साहेब राधाकिसनजी महाराज व जे.टी.चांडक यांनी अर्थ केलेल्या वाणीजी रामद्वारा जळगांव मधून घेऊन जातात व आपल्या वाणीजीचा गुरु महाराज सांगतात तसा पुर्ण आधार न घेता आपल्या मताने समजने,अर्थांमध्ये परस्पर बदल करुन टाकतात तरी वाणीजी घेऊन गेलेल्या कोणत्याही संताने परस्पर अर्थांमध्ये बदल करु नये.काहीही बदल करायचा वाटत असल्यास रामद्वारा जळगांवशी संपर्क साधावा व नंतर बदल करावा.

* वाणीजी आमच्याकडून जशी पाहिजे तशी चेक झालेली नाही,चेक करायला भरपूर वेळ लागतो.आम्ही परत चेक करुन पुन्हा लोड करुन देऊ.याला वर्षभर तरी लागेल. तुमच्या समजण्यापुरता कामात येईल,यासाठी आम्ही वाणीजी वाचण्याकरीता लोड करुन दिली आहे.

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम ॥ अथ बेरागी को संवाद लिखंते ॥

राम

राम संताँ सुखरामजी म्हाराज ने रामावत बेस्नु कहयो तुमाने भेष किण दिया,कन आपा पंथी हो।
राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांना एक रामवत वैष्णव(वैरागी)बोलला,तुम्हाला वेश
राम कोणी दिला आहे किंवा तुम्हा आपापंथी(आपल्या मनाच्या मताने चालतात)तेंव्हा संत
राम सुखरामजी महाराज बोलले.

तब संत सुखराम जी बोल्या ॥ चोपाई ॥

मेरो भेष आद को सामी ॥ क्या कहूँ में तोई ॥

जाँ दिन मांड घड़ी हे साहीब ॥ पेल किया हा मोई ॥१॥

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांना वैरागी वेशधारी रामवत वैष्णवने विचारले की,
राम आपणास कोणी वेश दिला का स्वतःच्या मनमताने घालून घेतला.तेंव्हा आदि सतगुरु
राम सुखरामजी महाराज बोलले,माझा वेश आदिचा आहे.याचे मी तुला काय सांगू साहेबाने ज्या
राम दिवशी सृष्टी उत्पन्न केली.त्या दिवशी सर्व प्रथम मला वेश देऊन उत्पन्न केले.॥१॥
राम बेरागी कहयो । पेल तुमकूं क्या किया,पेल तो ओऊँ किया,ओऊँ से सारी उत्पत्त हे ।
राम वैरागी बोलला सर्वात प्रथम,तुम्हाला कसे केले बोलता.आधी तर ऊँ केला आणि ऊँ
राम पासून सर्व उत्पत्ती झाली.

सुखराम जी वाच ॥

ओऊँ सब्द बिसन जो ब्रम्हा ॥ आद बणाया सोई ॥

कहे सुखराम सुणो बेरागी ॥ पछे माँ हे सब लोई ॥२॥

राम वैरागी बोलला आधी तुम्हालाच वेश देऊन उत्पन्न केले.असे कसे बोलतात.साहेबाने
राम आधी तर ऊँ ला उत्पन्न केले व ऊँ पासून सर्व सृष्टी उत्पन्न झाली.आदि सतगुरु
राम सुखरामजी महाराज बोलले की,सृष्टी निर्माण होण्याच्या आधी ऊँ शब्द,विष्णू व ब्रम्हा
राम उत्पन्न झाले व नंतर जीवांची सर्व सृष्टी व सर्व लोक उत्पन्न झाले.अशाप्रकारे जगात
राम सृष्टीचे लोक पैदा होण्याच्या आधी ब्रम्हा उत्पन्न झाला.॥२॥

जे ता भेष जक्त मे कहिये ॥ सबे दुज सूं आया ॥

के सुखराम सुणो बेरागी ॥ आद रिख म्हे भाया ॥

राम जितके वेश आज जगात आहेत ते सर्व ब्रम्हाने उत्पन्न केले आहे.आदि सतगुरु सुखरामजी
राम महाराजांनी वैरागीला सांगितले की,मी ब्रम्हा पुत्र आहे आणि वेश माझे पिता ब्रम्हापासून
राम म्हणजे माझ्या घरापासून निघाले आहेत.म्हणजे ब्रम्हाचा पुत्र असल्या कारणाने आधी
राम मी ऋषी बनलो व मग जगातील लोक ऋषी बनले.॥३॥

बेरागी बोल्यो ॥ आद मे तुम कहाँसे आये ॥ आद मे तो पाँच तत्त बणे हे ॥

पाँच तत्त के पहले कुछ नहीं था फेर पाँच तत्त के पहले तुम कहाँ से आये ॥

राम तेंव्हा वैरागी बोलला,आदिपासून तुम्ही कसे आले.सर्व प्रथम आदिपासून तर पाच तत्व

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम बनविले, पाच तत्वाच्या आधी तुम्ही कोठून आले ते सांगा.

सुखरामजी वाच ॥

राम

राम पाणी पवन धरण आकासा ॥ नही हा जुण जमारा ॥

राम

राम के सुखराम सुणो बेरागी ॥ ताँ दिन भेष हमारा ॥४॥

राम

राम वैरागी बोलला, आदि पाच तत्व आकाश, वायु, अग्नी, जल, पृथ्वी बनण्याच्या आधी आपणास

राम

राम पाच तत्वाचा देह कसा मिळाला. आधी तर पाच तत्व बनले पाच तत्वाच्या आधी तर

राम

राम पाच तत्वाचा कोणता देह नव्हता. मग पाच तत्वाच्या देह तुम्हाला कोठून मिळाला. आदि

राम

राम सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले, पाणी, पवन, धरती, आकाश व अग्नी जन्मले नव्हते

राम

राम त्या दिवशी ही मला वेश होता. ॥४॥

राम

राम में हूँ रिष ब्रम्ह रिष जोगी ॥ असल दुज का जाया ॥

राम

राम के सुखराम सुणो बेरागी ॥ कळजुग संत कहाया ॥५॥

राम

राम हे वैरागी, मी ब्रम्हऋषी आहे. मी ब्रम्हजोगी आहे व अस्सल ब्रम्हणाच्या घरी जन्मलो आहे.

राम

राम हे वैरागी, कलीयुगात मला ऋषीच्या जागी संत म्हणतात. असे आदि सतगुरु सुखरामजी

राम

राम महाराज बोलले. ॥५॥

राम

राम मेरा भेष कहा तूँ बूझे ॥ जाणत हे जुग सारा ॥

राम

राम के सुखराम सुणो बेरागी ॥ तीन लोक सिष म्हारा ॥६॥

राम

राम माझा वेश तु का विचारतो, मला तर सर्व जग जाणते आहे. हे वैरागी, स्वर्ग, मृत्यु, पाताळ

राम

राम हे सर्व माझे शिष्य आहेत. वैरागी बोलला, या जगाचा गुरु तर ब्रम्हा आहे, मग हें जग

राम

राम तुमचे शिष्य कसे झाले? ॥६॥

राम

राम बेरागी बोल्यो । जक्त का गुरु तो ब्रम्हा हे, फेर तुमारा सिष जक्त कैसे हुवा ।

राम

राम सुखरामजी वाच ॥

राम

राम ब्रम्हा गुरु पिता हे मेरा ॥ सिव उपदेस बताया ॥

राम

राम के सुखराम सुणो बेरागी ॥ जन्म रिष म्हे भाया ॥७॥

राम

राम वैरागी बोलला, या जगाचा गुरु ब्रम्हा आहे मग हे जग तुमचे शिष्य कसे झाले? आदि

राम

राम सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले, ब्रम्हा जो सर्व जगाचा गुरु आहे. तोच ब्रम्हा

राम

राम माझा पिता आहे व जन्मतःच वैरागीचा वेश मला आदि वैरागी महादेवाने दिला म्हणून

राम

राम मी जन्मापासूनच ऋषी आहे. ॥७॥

राम

राम षट द्रसण आ रिष की पदवी ॥ असंख जुगाँ के माही ॥

राम

राम के सुखराम पँथ अे द्वारा ॥ कळजुग मध कहाही ॥८॥

राम

राम हे वैरागी, षटदर्शनीची ऋषी पदवी ही असंख्य युगांपासून चालत आली आहे. परंतु तुम्ही

राम

राम सांगत आहात हा पंथ व द्वार कलीयुगाच्या आधी नव्हते. कलीयुगात आता आता निपजले

राम

राम आहेत. ॥८॥

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम में बूझूँ अब कहो आप को ॥ भेष कहीं सूँ लाया ॥

राम

राम के सुखराम दरसणी हो ॥ कन पाखंड रूप कहाया ॥९॥

राम

राम हे वैरागी,मी तुम्हालाच विचारतो तुम्ही हा वेश कोठून आणला?तुम्ही दर्शनी म्हणजे
राम आदिपासून चालत आलेल्या त्या दर्शनीमधून झाले आहात का बिना दर्शनींच्या आधारावर
राम पाखंडी रूप धारण केले आहे. ॥९॥

राम

बेरागी कहयो ॥

राम हम रामावत असल बेस्नव ॥ पूजत हे सब लोई ॥

राम

राम सुण सुखराम भेष सो मेरा ॥ सकळ पंथ सिर होई ॥१०॥

राम

राम वैरागी बोलला,मी रामवत अस्सल वैष्णव आहे.मला जगातील सर्व लोक पुजतात.

राम

राम वैरागीने आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांना सांगितले की,माझा वेश सर्व पंथांच्या

राम

राम शिरावर आहे.तो कसा आहे तें तुम्ही ऐका.॥१०॥

राम

राम च्यार संप्रदा बावन द्वारा ॥ जाँ मे फेर बसेखा ॥

राम

राम सुण सुखराम कील का द्वारा ॥ सबे भेष को टीका ॥११॥

राम

राम संसारात रामानंद,निमानंद,श्रीवैष्णव,माधवाचार्य असे चार संप्रदाय आणि बावन्न द्वार

राम

राम आहेत.त्या सर्वांमध्ये विशेष श्रेष्ठ किलजीचे द्वार आहे.त्या किलजीच्या द्वाराचा मी आहे.

राम

राम ॥११॥

राम

सुखरामजी वाच ॥

राम च्यार संप्रदा बावन द्वारा ॥ अग्रदास ठेराया ॥

राम

राम के सुखराम तठा सुण आगे ॥ कोण बिध थी भाया ॥१२॥

राम

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांनी वैरागीला सांगितले,चार संप्रदाय व बावन्न द्वारा

राम

राम अग्रदासने बनविले.या अग्रदासच्या आधी कोणती विधी होती हे तुम्ही मला सांगा.॥१२॥

राम

राम रामानंद परे नही द्वारा ॥ भक्त ब्रण मे होई ॥

राम

राम के सुखराम मुनि रिष जोगी ॥ द्रसण बिना ना कोई ॥१३॥

राम

राम रामानंदच्या आधी कोणते द्वार नव्हते.जे ही भक्त झाले ते ब्राम्हण वर्णात झालेत.आदि

राम

राम सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले,आधी जितके ऋषीमुनी झाले ते या ब्राम्हण वर्णाच्या

राम

राम शिवाय कोणी ही झाले नाही.॥१३॥

राम

बेरागी ॥

राम षट द्रसण बिणा च्यार संप्रदा मे केई भारी भारी भक्त जक्त मे हुवा हे ॥

राम

राम वैरागी बोलला,या षटदर्शनीच्या शिवाय या चार संप्रदायात कित्येक भारी भारी भक्त,

राम

राम जगात झाले आहेत.

राम

सुखरामजी वाच ॥

राम जे कोई भक्त हुवो जुग भारी ॥ बरण छोडीयो नाही ॥

राम

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम के सुखराम भेष ओ अब्रण ॥ चल्यो कलुगत माही ॥१४॥

राम

राम वैरागी बोलला षटदर्शनांच्या शिवाय चार संप्रदायात कित्येक भारी भारी भक्त जगात
राम झाले आहेत.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले की,या जगात कितीही
राम भारी भक्त झाला तरी ही त्याने दर्शनी ब्राम्हण वर्ण सोडला नाही.दर्शनी वर्ण त्यागून हा
राम अवर्ण वेश कलीयुगात शूर झाला आहे.॥१४॥

राम

राम

राम

राम च्यार संप्रदा बावन द्वारा ॥ अग्रदास ठेराया ॥

राम

राम रामानंद उरे बेरागी ॥ तीन पीढियाँ भाया ॥१५॥

राम

राम हे वैरागी,चार संप्रदाय बावनद्वार अग्रदासने निश्चित केले हे वैरागी,हे अवर्ण वैरागी वेश
राम धारणे हे रामानंदच्या या तीन पिढीपासूनच सुरु झाला आहे.आधी नव्हता. ॥१५॥

राम

राम अब्रण भेष भगत सुद्राँ मे ॥ रामानंद सूँ आई ॥

राम

राम के सुखराम तठा सुण आगे ॥ भेष दरसणा माई ॥१६॥

राम

राम हा अवर्ण वेश रामानंदपासून झाला आहे.शुद्रात भक्ती रामानंदपासूनच आली आहे.
राम (षटकोप योगी हा सूप करणारा बुरड()होता आणि मुनीवाहन हा चांडळ होता.
राम यावानाचार्य हा जातीचा यवन(मुसलमान)होता.असे दयानंद सरस्वतीने आपल्या सत्यार्थ
राम पुस्तकात एकादश समुल्लास मध्ये सांगितले आहे)याच्या आधी हा वेश सहा दर्शनां
राम मध्येच होता.॥१६॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम जे कोई भक्त सुद्र मे हूवो ॥ तोइ दरसण के आसे ॥

राम

राम के सुखराम अबे बेरागी ॥ बेईमान व्हे न्हासे ॥१७॥

राम

राम जर कोणी शुद्र वर्णात भक्त झाला.तरीही तो दर्शनांच्या आश्रयानेच झाला.वैरागी ऐक,
राम तुम्ही वैरागी आमच्या आश्रयाने झाले आहेत व आज आमी ब्राम्हण वर्णापासून तुम्ही
राम बेमान होऊन दूर पळतात. ॥१७॥

राम

राम

राम बेरागी ॥ मुद्राँ मे भक्ति कद से आई ॥ सुखरामजी वाच ॥

राम

राम बारासे ओ समत बाणवे ॥ भक्त सुद्राँ में आई ॥

राम

राम के सुखराम गोत द्रसण सूँ ॥ न्यारी राहा चळाई ॥१८॥

राम

राम वैरागीने आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांना विचारले की,शुद्रांमध्ये भक्ती कधीपासून
राम आली?आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले विक्रम संमत १२९२ मध्ये शुद्र भक्ती
राम आली.तेव्हापासून शुद्र ब्राम्हण दर्शनापासून वेगळे असे आपल्या शुद्र वर्णात भक्ती
राम चालवू लागले.॥१८॥

राम

राम

राम

राम आगे रिषी जोगेसर हूँता ॥ रामानंद बिन सोई ॥

राम

राम के सुखराम सुणो बेरागी ॥ जब तो ओर न कोई ॥१९॥

राम

राम आधी ऋषी जोगेश्वर ते सर्व रामानंदच्या आधीच होऊन गेले.तेव्हा चार संप्रदायाचा आणि

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम बावन्न द्वाराचा काही ही संबंध नव्हता. ॥१९॥

राम

राम बेरागी रिस खायने ऊठ कर जाणे ने लागो ॥ तब सुखरामजी म्हाराज बोल्या ॥

राम

राम वैरागी,खाऊन,रुसून उठून जाऊ लागला.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांचे घर
राम सोडून वैरागी निघाला तेंव्हा सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले.

राम

राम तब मुरडाय रीस कर चाल्या ॥ छाडो भवन हमारो ॥

राम

राम के सुखराम सुणो बेरागी ॥ मन मुख भेष तुमारो ॥२०॥

राम

राम वैरागी उठून जाऊ लागले.तेंव्हा सुखरामजी महाराज बोलले,तुम्ही खाऊन माझे भवन
राम त्यागून चालले म्हणजे तुम्ही गुरुमुखी नाही आहे.गुरुमुखी असते तर तुम्हाला चिड
राम नसती आली.याचा अर्थ तुम्ही मन मुखी आहात.तुमचा वेश ही गुरुमुखी नाही आहे.
राम तुमच्या मनाचा आहे असे तुम्हाला चिड येणाऱ्या स्वभावावरून वाटते.॥२०॥

राम

राम सुणले बरस च्यार से हूवा ॥ अब्रण भेष कहाई ॥

राम

राम के सुखराम तठा सुण आगे ॥ सबे हमारे माई ॥२१॥

राम

राम अरे वैरागी,ऐक,अवर्ण सुरु होण्यास फक्त चारशे वर्ष झालेत.त्याच्या आधी सर्व ब्राम्हण
राम वर्णाचे होते.॥२१॥

राम

राम बे मुख हुवा ताँके सुण कारण ॥ दर्सन कहे न कोई ॥

राम

राम के सुखराम भेष तुम पासे ॥ सबे हमारो होई ॥२२॥

राम

राम तुम्ही ब्राम्हणशी बेमुख झाल्या कारणाने तुम्हाला कोणी ही दर्शन आहे असे म्हणत
राम नाही.अरे वैरागी,हा जो तुमच्या जवळ वेश आहे हा सर्व आमचाच आहे.॥२२॥

राम

राम बेरागी वाच ॥ हमारे पास तुमारा भेष कोणता हे ॥

राम

राम वैरागी बोलला,आमच्या जवळ तुमचा वेश कोणता आहे.

राम

सुखरामजी ॥

राम डंड कमंडल सनका दिक डाढी ॥ माळा तिलक जनोई ॥

राम

राम के सुखराम सुणो बेरागी ॥ आद हमारी होई ॥२३॥

राम

राम वैरागी बोलला,आमच्या जवळ तुमचा वेश कोणता आहे.आदि सतगुरु सुखरामजी
राम महाराज वैरागीला बोलले हा दंड,कमंडूल,सनकादिक म्हणजे शिरावरच्या डोक्यावरच्या
राम जटा,दाढी, माळा,टिळक,जानवे हा वेश आधीपासून आमचा आहे. ॥२३॥

राम

राम पोथी ग्यान अरथ अर चचा ॥ भेद बेद सुण सारा ॥

राम

राम के सुखराम सुणो बेरागी ॥ अ हे सबे हमारा ॥२४॥

राम

राम ही पोथी तोंडने पोथीचे ज्ञान सांगून राहिले आहात हे ज्ञान कथन त्याचा अर्थ,चर्चा तसेच
राम वेद,भेद हे जे तुम्ही धारण केले आहे हा वेश आधीपासून आमचा वेश आहे. ॥२४॥

राम

राम ओऊँ सोहँ ररो ममो ओ ॥ गायत्री सुण भाई ॥

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	के सुखराम सुणो बेरागी ॥ अे हम पेल बणाई ॥२५॥		राम
राम	आदि प्रथम ओअम्,सोहम,रामनाम,गायत्री हे सर्व ज्ञान आम्ही केले आहे म्हणजे		राम
राम	माझ्या ब्रम्हा पित्याने उत्पन्न केले आहे.॥२५॥		राम
राम	मंतर जंतर सासा साझन ॥ बावन अंछर जीया ॥		राम
राम	के सुखराम सुणो बेरागी ॥ घड पेदा हम कीया ॥२६॥		राम
राम	आदि प्रथम मंत्र,यंत्र,ओअम,सोहम,अजप्पा या श्वासाच्या साधना बावन्न अक्षरांचे सर्व		राम
राम	ज्ञान आम्ही पैदा केले. ॥२६॥		राम
राम	संख जोग ओर भक्त भेष रे ॥ आदू दुज बणाया ॥		राम
राम	के सुखराम सुणो बेरागी ॥ तुम वहाँ सुं लाया ॥२७॥		राम
राम	सांख्ययोग व सर्व भक्त वेश सर्वात आधी ब्रम्हाने बनविले.हे वैरागी,तुम्ही हा वेश		राम
राम	कोठून आणला.॥२७॥		राम
राम	चीजाँ सबे तुमारे पासे ॥ सो पेदा कहाँ होई ॥		राम
राम	के सुखराम सुणो बेरागी ॥ अरथ बतावो मोई ॥२८॥		राम
राम	तुमच्या जवळ दंड,कमंडलू,सनकादिक,माळा,टिळा,जानवे,पोथी,ज्ञान इत्यादि ज्या वस्तु		राम
राम	आहेत त्या वस्तु कोठून पैदा झाल्यात हे मला शोधून सांगा ॥२८॥		राम
राम	द्रसण बिना कहाँ सुं लाया ॥ नाँव भेष बिध सारी ॥		राम
राम	के सुखराम सुणो बेरागी ॥ कहोनी भेद बिचारी ॥२९॥		राम
राम	दर्शनां शिवाय नाम व वेश इत्यादी वस्तु तुम्ही कोठून आणल्या हे तुम्ही मला विचार		राम
राम	करुन समजून सांगा. ॥२९॥		राम
राम	भूलो मती मूळ घर देखो ॥ बस्त कहाँ सुं आई ॥		राम
राम	के सुखराम सुणो बेरागी ॥ समज सोच मन माई ॥३०॥		राम
राम	तुम्ही चार संप्रदाय व बावन्न द्वारांनी ह्या वस्तु आल्या या भ्रमात भुलू नका.तुम्ही या		राम
राम	वस्तुंचे मुळ घर पहा की जगात या वस्तु कोठून आल्या.तुम्ही मनात समजून विचार		राम
राम	करा की ह्या वस्तु आमच्या शिवाय कोठून आल्या आहेत का?आल्या नाहीत.॥३०॥		राम
राम	बेरागी ये तुमारे सें क्या,सब अे ब्रम्ह से पेदा हे,ब्रम्ह बिना तुमने कहाँसे लाये सो बतावो ।		राम
राम	(वैरागी बोलला, हे सर्व तुमच्या पासून कसे उत्पन्न झाले, हे तर ब्रम्ह पासून उत्पन्न		राम
राम	झाले तर ब्रम्हच्या शिवाय तुम्ही ही कोठून आणले,हे मला सांगा)		राम
राम	सुखरामजी म्हाराज ॥		राम
राम	जात पाँत हम ब्रम्ह कही जाँ ॥ तूं सिंवरत हे सोई ॥		राम
राम	के सुखराम सुणो बेरागी ॥ कहा बुझसी मोई ॥३१॥		राम
राम	वैरागी बोलला ह्या वस्तु तुमच्यापासून कशा उत्पन्न झाल्या?ह्या सर्व वस्तु तर ब्रम्ह		राम
राम			राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम पासून उत्पन्न झाल्या ब्रम्हाच्याशिवाय तुम्ही ही कोठून उत्पन्न केल्या हे मला सांगा.
राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले, तुम्ही ब्रम्ह ब्रम्ह म्हणत आहात. तर आमची
राम सर्व मूळ जाती पाती ब्रम्हच आहे आणि तुम्ही ज्या ब्रम्हचे स्मरण करतात तो ब्रम्हच
राम ही मी स्वतःच आहे. मग मला त्यागून तुम्ही निराळ्या ब्रम्हला कसे भजाल. ॥३१॥

राम बेरागी रिसमे आय कर बोल्यो । हाँ हम तुमारे कुं ग्रहके फंदमे फंदे हुवे कुं सिंवरता हूं
राम । हम तो त्यागी हे । माया के बाहीर गृह बोहार जगत से न्यारे हे । तुम तो ग्रस्ती हा ।
राम वैरागी रागात येऊन बोलला, हो-हो मी तुमचे स्मरण करतो. मी गृहाच्या फंदात फसलेल्याचा
राम तर त्यागी आहे. मी तर मायेच्या बाहेर व गृह, व्यवहार आणि जगाच्या बाहेर आहे. तुम्ही
राम तर गृहस्थी आहात. त्या तुमचे मी कसे स्मरण करेल वैरागी बोलला.

सुखरामजी महाराज ॥

त्यागी होय कोप मत स्वामी ॥ बस्त गृह सु आई ॥

के सुखराम सुणो बेरागी ॥ अरथ सोझ ऊर माई ॥३२॥

राम वैरागी रागात येऊन बोलला हो-हो मी तुमचे स्मरण करतो. तुम्ही तर संसाराच्या फंद्यात
राम फसलेले आहात. आम्ही तर त्यागी आहोत मायेच्या बाहेर आहे. आम्ही गृहस्थी व्यवहार
राम व जगापेक्षा वेगळे आहोत. मग मी तुमचे स्मरण करतो. हे तुम्ही कसे बोलून राहिलेत.
राम तेंव्हा आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांनी स्वामीला सांगितले की, तुम्ही त्यागी बनले
राम आहात म्हणून गृहस्थीवर राग करू नका. तुमचा देह माता पित्याच्या अस्सल गृहस्थी
राम पासूनच जन्मला आहे की नाही याचा हृदयात शोध करून पहा. ॥३२॥

गृह सुई आप निसऱ्या सामी ॥ नाव ग्रुह सुं लाया ॥

के सुखराम सुणो बेरागी ॥ निंदे मती अब भाया ॥३३॥

राम तु गृहस्थीपासून निघाला आहे. (तर आई वडील गृहस्थीच होते) आणि तु तुझे नाव ही
राम गृहस्थीपणातूनच आणले आहे. (तुझे नाव ही गृहस्थीपणातच ठेवले होते ते नाव घेऊन तू
राम वैरागी बनला) तर वैराग्या ऐक, तू या गृहस्थीपणाची निंदा करू नकोस. तू या शिरजनहाराचे
राम (सृष्टी कर्त्याचे) स्मरण करतो, तो (शिरजनहार) तो गृहस्थीच नाही का? तुम्ही गृहस्थीतून
राम निघाले आहेत. तुमचे नावही गृहस्थीपणातच ठेवले गेले, तेच नाव तुमचे आहे, तर तू
राम गृहस्थीपणाची निंदा करू नकोस. तुला आला ही भाकरी, गृहस्थाच्या घरातूनच मिळते.
राम ॥३३॥

ग्रुह की काया ग्रुह की माया ॥ ग्रुह का सबद पसारा ॥

के सुखराम सुणो बेरागी ॥ कोण ग्रुह सुं न्यारा ॥३४॥

राम ही तुझी काया गृहस्थातच पैदा झाली आहे आणि ही सर्व माया गृहस्थाचीच आहे आणि
राम हा शब्दांचा पसारा सर्व गृहाचाच आहे तर वैराग्या ऐक, या गृहापासून वेगळे कोण आहे.

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम ॥३४॥

राम

ग्रह मे जन्मे ग्रह कूं निंदे ॥ सो दरगा का खूनी ॥

राम

के सुखराम सुणो बेरागी ॥ कहे गया संत अजूनी ॥३५॥

राम

राम तू गृहातच जन्म घेतला आहे आणि गृहाचीच निंदा करतो.याकारणाने तू दर्ग्याचा
राम अपराधी आहे.वैराग्या ऐक,जो अयोनी(योनित न येणारा)संत झाले.ते या सर्व गोष्ट
राम सांगून सांगून गेले. ॥३५॥

राम

राम ये बात सुण के बेरागी दुःखी हो गया और रिस खाय ऊटकर जाण ने लागो ।

राम

तब सुखरामजी महाराज बोल्या ॥

राम चरचा माय दुःख जो माने ॥ सो नर मुढ गिंवारा ॥

राम

राम के सुखराम सुणो बेरागी ॥ निर्भे ग्यान हमारा ॥३६॥

राम

राम ही गोष्ट ऐकून दुःखी होऊन गेला आणि रागात उठून जाऊ लागला.तेंव्हा आदि
राम सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले जो ज्ञान चर्चेच्या गोष्ट करण्यात दुःख मानतात ते
राम मनुष्य मुख अनाडी आहेत.तर वैरागी ऐक,हे आमचे निर्भय ज्ञान आहे.॥३६॥

राम

राम तामस करी ऊठ जे जावे ॥ जाँ गुरु ग्यान न पाया ॥

राम

राम के सुखराम तके बेरागी ॥ उडत ग्यान ले आया ॥३७॥

राम

राम जो राग येऊन उठून जातो त्याला गुरुकडून ज्ञान मिळाले नाही.तुम्ही वैरागी वरचे वरचे
राम उडते ज्ञान घेऊन आले आहेत.(म्हणून तुम्हाला क्रोध येतो)॥३७॥

राम

राम सतगुरु मिल्या ग्यान ले आयो ॥ फिर तम संत कहासो ॥

राम

राम के सुखराम सुणो बेरागी ॥ ऊठ ऊठ मत न्हासो ॥३८॥

राम

राम तुम्ही सतगुरुचे ज्ञान प्राप्त कराल तेंव्हा संत म्हणवले जाल.आदि सतगुरु सुखरामजी
राम महाराजांनी वैरागीला सांगितले उठून उठून पळू नका.॥३८॥

राम

राम बेरागी ॥ तुम हमारी तो सुणतेई नही । हमारा भी ग्यान सबद सुणो तो बेटे ॥

राम

राम वैरागी बोलला,तुम्ही आमची गोष्ट तर ऐकतच नाही.आमचेही ज्ञान व शब्द(पद)ऐकाल
राम तर बसतो.

राम

सुखरामजी महाराज ॥

राम कहोनी ग्यान तुमारो सामी ॥ साख सबद मुख बोलो ॥

राम

राम के सुखराम सुणो बेरागी ॥ ग्यान हाट क्युनी खोलो ॥३९॥

राम

राम वैरागी बोलला तुम्ही आमची गोष्ट तर काही ऐकतच नाही.आमचेही ज्ञान व शब्द(पद)
राम ऐकाल तर बसतो.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले,स्वामी तुम्हीही तुमचे ज्ञान
राम सांगत का नाही?तुमची साखी आणि तुमचे शब्द तोंडाने बोला तर बैरागी तुम्ही ऐका.
राम तुम्ही तुमचे ज्ञानाचे दुकान का उघडत नाही?तुम्ही तुमच्या ज्ञानाचे दुकान उघडा.॥३९॥

राम

राम में कहुं ग्यान सुणो गा सामी ॥ कन नही चित्त तुमारो ॥

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम के सुखराम जाब ओ दीजे ॥ ज्यूँ दिल खुले हमारो ॥४०॥

राम

राम नाही तर मी ज्ञान सांगतो ते ऐका.तुमचे चित्त आमचे ज्ञान ऐकण्यात आहे किंवा नाही
राम याचे मला उत्तर द्या.तुमचे ज्ञान ऐकण्यात चित्त राहिल तर माझे ही ज्ञान खोलण्या
राम मध्ये मन खुलेल. ॥४०॥

राम

राम

राम अरथां बिना उथापे चरचा ॥ सो मन मुखि कहावे ॥

राम

राम के सुखराम सुणो बेरागी ॥ दरगे दाद न पावे ॥४१॥

राम

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैराग्याशी बोलले,तुम्ही आमच्या ज्ञान चर्चेचा अर्थ
राम जाणल्या शिवाय पलटून देतात.हा गुण तर गुरुमुखी साधूत नसतो.हा गुण तर मनमुखी
राम साधूत असतो.अशाप्रकारचे मनमुखी स्वभावाचे साधूला दर्ग्यात कधी जागा मिळत नाही.
राम ॥४१॥

राम

राम

राम

राम बेरागी ॥ हमारा सत्त सब्द अरथ सुणे बिना मन मुखी केसे बताते हो ॥ हमारा
राम गुरुमुखी सत्त सब्द का अरथ तो सुणते ही नहीं ॥

राम

राम

राम वैरागी बोलला,तुम्ही आमचा ही सतशब्द ऐकल्या शिवाय,मला मनमुखी कसे म्हणतात.
राम आमच्या गुरुमुखी सतशब्दाला अर्थ तर तुम्ही ऐकत नाही.

राम

राम

सुखराम जी म्हाराज ॥

राम कहो सत्त सब्द अरथ सो कीजे ॥ पांख पांख को सारो ॥

राम

राम के सुखराम अरथ बिन बकबो ॥ दोटे दडी बिचारो ॥४२॥

राम

राम वैरागी बोलला,माझ्या सतशब्दाचे ज्ञान ऐकल्या शिवाय तुम्ही मला मनमुखी कसे
राम सांगतात.माझे गुरुमुखी सतशब्दाचे ज्ञान तर तुम्ही ऐकतही नाही.असे आदि सतगुरु
राम सुखरामजी महाराजांना वैरागी बोलला.तेव्हा आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले
राम तुमचा सतशब्द सांगा.तुमच्या ज्ञानाच्या पाकळी पाकळीचा अर्थ समजवा.तुम्ही अर्थ
राम समजल्या शिवाय बकतात.तो चेंडूला टोला मारतात(चेंडूला टोला मारल्याने तो चेंडू
राम निशाण्यावर लागत नाही.जेथे वाटेल तेथे चेंडू जातो.)अशाप्रकारे तुमचे ज्ञान,अर्थ
राम जाणल्या शिवाय,जसे चेंडू निशाणावर लागत नाही.(असेच तुमचे ज्ञान निशाण्यावर लागत
राम नाही.)॥४२॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम चरचा माँय पडयाँ जे अडबी ॥ रूठ ऊठ जे जावे ॥

राम

राम के सुखराम साध वो नाही ॥ हर कुं नाँह सुहावे ॥४३॥

राम

राम चर्चा करण्यात कोणती गोष्ट आडून गेली तर रुसून रुसून उठून जातात.असे रुसून
राम रुसून उठून जाणाऱ्याला कोणी साधू म्हणत नाही आणि तो रामजीला प्रिय ही वाटत
राम नाही.॥४३॥

राम

राम

राम

राम अेक दोय दिन चरचा करके ॥ जीऊं तिऊँ कर सुळझावे ॥

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम के सुखराम साध सो पूरा ॥ भूला राहा लगावे ॥४४॥

राम

राम कोणती गोष्ट अडून गेली आहे तर त्या गोष्टीवर अडून न बसता न्यायाने हिळून मिळून
राम जसे तसे प्रयत्न करुन सोडवायला पाहिजे.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगत
राम आहेत की,खरे साधू तर ते आहेत जे भुललेल्याला रस्त्यावर लावतात.जे भुललेल्याला
राम रस्त्यावर नाही लावत.ते अपूर्ण साधू आहेत.म्हणजे पूर्ण वैराग्य विज्ञान प्राप्त केलेले
राम साधू नाही. वैरागी वेश घालून मायेत अटलेले साधू आहेत.॥४४॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम ग्यान ध्यान सिंवरण जप सासा ॥ दोड त्रगुटी ताई ॥

राम

राम के सुखराम तठा सुण आगे ॥ कोण पद कठे जाई ॥४५॥

राम

राम वैरागीला आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले,तुम्ही जे ज्ञान,ध्यान स्मरण जप व
राम श्वासाची साधना आदि विध्या सांगत आहात त्या सर्व विध्या त्रिगुटीपर्यंतच्या पोहचच्याच
राम आहेत.भृगुटीपर्यंतच आहे.त्रिगुटीच्या पलिकडच्या नाहीत.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज
राम वैरागीला सांगतात की,त्रिगुटी(भृगुटी)च्या पुढे कोणते पद आहे आणि ते कोठे जाईल
राम याचा तुम्ही मला खुलासा करा.॥४५॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम बेरागी ॥ तुम त्रगुटी के अगाडी काँहाक जावो गे ॥ ओर क्या साझना करके जाते हो
॥ वो तुमारा ग्यान बतावो ॥

राम

राम वैरागी बोलला,तुम्ही त्रिगुटीच्या पुढे,कोठे जाल?आणि कोणती साधना करुन जातात.
राम ते तुमचे ज्ञान मला दाखवा.

राम

राम

राम सुखरामजी महाराज ॥

राम

राम सुण बेरागी ग्यान हमारो ॥ राम सब्द कुं ध्याऊँ ॥

राम

राम के सुखराम अजपो जाग्यो ॥ ऊलट आद घर जाऊँ ॥४६॥

राम

राम वैरागी बोलला,तुम्ही त्रिगुटीच्या पुढे कोठे जाणार?आणि कोणती साधना करुन जातात
राम हे तुमचे ज्ञान मला सांगा.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले की,हे
राम वैरागी तुम्ही माझे ज्ञान ऐका.मी राम शब्दाला ध्यावतो(भजन करतो)या जिभेच्या राम
राम शब्दाच्या स्मरणाने माझ्या घटात जपण्यात येत नाही असे अखंडित अजप्पा म्हणजे
राम सतशब्द जागृत झाला आहे.हा सतशब्द म्हणजे अजप्पाच्या बळाने मी जेथे माया नाही.
राम फक्त ब्रम्हच आहे अशा आदि घरी जातो.॥४६॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम बेरागी ॥ अजपा क्या होता है ॥ राम तो सब ही सिंवरते हे ॥ तुमारा राम सब्द
राम न्यारा हे क्या ॥ वे राम सब्द कैसा हे सो कहो ॥

राम

राम वैरागी बोलला,अजप्पा काय असतो?रामनाम स्मरण तर सर्व करतात,तर तुमचा
राम रामशब्द वेगळा आहे का?तर तुमचा रामशब्द कसा आहे ते मला सांगा?

राम

राम

राम सुखरामजी महाराज ॥

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	बावन परे तीन गुण बारे ॥ सुरत सब्द सू न्यारो ॥		राम
राम	के सुखराम सुणो बेरागी ॥ सो सत्त सब्द हमारो ॥४७॥		राम
राम	वैरागी आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांना बोलला,हा अजप्पा(जो जपण्यात येत नाही तो सतशब्द)काय असतो?रामनामाचे स्मरण तर सर्व साधू करतात.मग तुमचा रामशब्द अन्य साधू रामनाम रटतात त्यांच्यापेक्षा वेगळा आहे का?वेगळा आहे तर तो राम शब्द कसा आहे हे मला सांगा.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले, आमचा राम शब्द बावन अक्षरांच्या पलिकडे आहे.आमचा राम शब्द रजोगुण ब्रम्हा, सतोगुण विष्णु,तमोगुण शंकर या तीन गुणांच्या पलिकडे आहे.आमचा राम शब्द सुरतच्या पलिकडे आहे व जग जो राम जपतो आहे किंवा अन्य कोणताही शब्द जपतो आहे.त्या ज्या सर्व शब्दांपेक्षा वेगळा आहे.असा हा माझा शब्द सत आहे.हा माझ शब्द जागृत अवस्था,निद्रा अवस्था,सुषुप्ती अवस्था,मन,चित्त,बुध्दी,सुरत,समजच्या पलिकडे कधी न मिटणारा शब्द आहे.या शब्दाला पूर्ण साधू सतशब्द म्हणतात. ॥४७॥		राम
राम	रसना सेव थकी हे मन की ॥ जीव भजन सुं लागो ॥		राम
राम	के सुखराम सुणो बेरागी ॥ भ्रम हंस को भागो ॥४८॥		राम
राम	आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले ज्याची रसना स्मरण करण्यात थकून जाते,मगे रसनेला स्मरणात लगन लावण्यात थकून जाते व जीव स्मरण करण्यात अखंडीत लागून जातो.तेव्हा हंसाला हंसाच्या मुखातून जपणारा राम व विना मुखाने परंतु हंसाने जपला जाणारा राम याचे अंतर समजते.ही विधी प्रगट झाल्यावर अजप्पा म्हणजे सतशब्द हा मुखाने जपल्या जाणाऱ्या रामशब्दा पेक्षा वेगळा आहे.हे तुम्हाला समजेल.हे समजल्यावर मुखाने जपला जाणारा राम जीवाने जपल्या जाणाऱ्या रामापेक्षा वेगळा नाही.हा आजपर्यंतचा तुमचा भ्रम मिटून जाईल. ॥४८॥		राम
राम	रसना सेव थके जब मन की ॥ जीव भजन सुं लागे ॥		राम
राम	के सुखराम पारख वाँ की ॥ ध्यान सुखमणा जागे ॥४९॥		राम
राम	ज्याची रसना थकून गेली, स्मरणात लगन लावणारे मन थकून गेले व जीव भजनाला लागून गेला अशा साधूच्या घटात ध्यानाच्या वेळी सुषमना चालते.हे वैरागी,जीव भजनात लागणाऱ्या साधूची ही परीक्षा आहे.असे सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले.॥४९॥		राम
राम	बेरागी ॥ ये तुमारा सतसब्द क्या हे सो कहो ॥		राम
राम	वैरागी बोलला,तुमचा हा सतशब्द काय आहे,तो मला सांगा.		राम
राम	सुखरामजी ॥		राम
राम	अर्था परे समज के आगे ॥ गम सेन के बारा ॥		राम
राम	के सुखराम सुणो बेरागी ॥ सो सत्त सब्द हमारो ॥५०॥		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम वैरागी बोलला तुमचा हा सतशब्द काय आहे हे मला सांगा.आदि सतगुरु सुखरामजी
राम महाराज बोलले माझा सतशब्द चार वेद,सहा शास्त्र,अठरा पुराण इत्यादी ज्ञानाच्या
राम पलिकडे आहे.ज्ञानी,ध्यानी,स्त्री-पुरुष तुम्ही जेथपर्यंत ज्ञान समजत आहात.त्या समजच्या
राम पलिकडे आहे.ज्ञानाने शब्दांमध्ये समजविता येते त्या ज्ञानाच्या समजविण्याच्या पलिकडे
राम असा माझा सतशब्द तुम्हाला समजेल.अशा कोणत्या मायेची वस्तुने समजविण्याच्या
राम बाहेर आहे. ॥५०॥

सोहँ परे अजपे आगे ॥ थके अनाहद लारा ॥

के सुखराम नाद सुई आगे ॥ हे सत्त धाम हमारा ॥५१॥

राम माझा सतस्वरूप सतशब्द अजप्पा किंवा सोहम व पारब्रम्ह अजप्पाच्या पलिकडे आहे.
राम अनहद शब्द हा ही अलिकडे आहे पलिकडे नाही.हा माझा सतशब्द नाद शब्दाच्या ही
राम पुढे आहे.हा सतशब्द पारब्रम्हच्या पलिकडच्या सतस्वरूप सत्तधामात राहतो.त्याच
राम सतधामात मी विराजमान आहे.॥५१॥

बेरागी ॥ तुमारा सत्त धाम कहते हो, सो कहाँ हे सो कहो ॥

राम वैरागी बोलला,हा तुम्ही सतधाम म्हणतात/सांगतात,तो कोठे आहे,हे मला सांगा.

सुखरामजी ॥

चवदे धाम फेर इक्किसूं ॥ बेहद परे मुक्कामा ॥

के सुखराम तठा सुण आगे ॥ केवळ पुरस को धामा ॥५२॥

राम वैरागी बोलला,हा तुम्ही सतधाम सांगत आहात तो सतधाम कोठे आहे हे तुम्ही मला
राम सांगा.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले,हा माझा सतधाम एकवीस स्वर्ग,चौदा
राम भवन,बेहदच्या तीन ब्रम्हच्या पलिकडे आहे.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला
राम बोलले,अशाप्रकारे हद बेहदच्या पुढे केवळ पुरुषाचा धाम आहे.तेथे मी राहतो. ॥५२

लोकां परे भवन सूं आगे ॥ ग्यान ध्यान सूई बारा ॥

के सुखराम सुणो बेरागी ॥ वाँ सत्त बास हमारा ॥५३॥

राम हा माझ्या केवळ पुरुषाचा सतधाम तीन लोक चौदा भवनाच्या पलिकडे आहे.तो त्रिगुणी
राम मायेच्या ज्ञानाने समजण्याच्या बाहेर आहे. ॥५३॥

सुणने परे देखणे आगे ॥ सुरत दोड सूं बारा ॥

के सुखराम सुणो बेरागी ॥ वाँ सत सब्द हमारा ॥५४॥

राम सतधामात गरजणारा सतशब्द मायेच्या ऐकण्याच्या पलिकडे आहे व सत्तधाम चर्मचक्षुने
राम पाहण्याच्या पलिकडे आहे.तो सतशब्द सुरतच्या दौड पलिकडे आहे.॥५४॥

बेरागी ॥ तुमारा सत्त सब्द वो कैसा हे सो कहो ॥

राम वैरागी बोलला,तुमचा तो सतशब्द कसा आहे ते मला सांगा.

सुखरामजी महाराज ॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	पाँचा परे पचीं सुं आगे ॥ रेण केण सुई न्यारा ॥		राम
राम	के सुखराम सुणो बेरागी ॥ वो सत्त सब्द हमारा ॥५५॥		राम
राम	वैरागी बोलला तुमचा हा सतशब्द कसा आहे तो मला सांगा.आदि सतगुरु सुखरामजी		राम
राम	महाराज बोलले,माझा सतशब्द आकाश,वायु,अग्नी,जल,पृथ्वी या पाच तत्व व पंचवीस		राम
राम	प्रकृतीहून न्यारा आहे.जगात ज्या ज्या मायावी विध्या पर्चे चमत्कार प्रगट राहतात		राम
राम	किंवा ज्ञानाने कथले जातात.त्या सर्व विध्यांहून न्यारा आहे.॥५५॥		राम
राम	पाँचुं बसे देहे के आसे ॥ देहे पवन आधारा ॥		राम
राम	के सुखराम पवन जिण टेके ॥ सोई सब्द हमारा ॥५६॥		राम
राम	पाची तत्वांचे पाची ज्ञान देहाच्या आसरे आहेत.देह हा श्वासाच्या आसरे आहे व श्वास		राम
राम	सतशब्दाच्या टेक्यावर आहे तो सतशब्द माझा आहे. तेंव्हा वैरागी आदि सतगुरु		राम
राम	सुखरामजी महाराजांना बोलला,श्वास ज्या शब्दाच्या आधारावर टिकला आहे.त्याच		राम
राम	शब्दाचे मी पण स्मरण करतो.॥५६॥		राम
राम	पवन रहे तीके सुण टेके ॥ सोई सब्द हे ऊला ॥		राम
राम	के सुखराम तठां लग सिंवरें ॥ सोई सकळ नर भूला ॥५७॥		राम
राम	तेंव्हा आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले,पवन ज्याच्या आधाराने बनला आहे.		राम
राम	तो पारब्रम्ह शब्द ही माझ्या सतशब्दाच्या आधाराने टिकला आहे.आदि सतगुरु		राम
राम	सुखरामजी महाराज सांगतात की,अशा पारब्रम्ह शब्दाचा जे जाप करतात ते सर्व		राम
राम	मनुष्य भुलले आहेत. ॥५७॥		राम
राम	जेता सब्द जीभ पर आवे ॥ सुरत समज सुं जाणे ॥		राम
राम	के सुखराम तठा लग माया ॥ काचा जीव बखाणे ॥५८॥		राम
राम	आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले की, जो ही शब्द जिभेने बोलला जातो किंवा		राम
राम	कानाने समजला जातो किंवा सुरतने लखला तोपर्यंत तो शब्द विज्ञान वैराग्य नाही.		राम
राम	काळाच्या मुखात ठेवणारी माया आहे.या मायेची काळाच्या मुखात अडकलेले कच्चे		राम
राम	साधू महिमा करतात.काळाला जिंकलेले पक्के साधू कधी करीत नाही. ॥५८॥		राम
राम	पेला सुरत समज मे जाणे ॥ सो रसना जन गावे ॥		राम
राम	के सुखराम रट्याँ सुं साधो ॥ प्रमपद जन पावे ॥५९॥		राम
राम	जो शब्द हंसाच्या समजमध्ये येतो, हंसाच्या जीवाने बोलला जातो,हंसाच्या सुरतमध्ये		राम
राम	पकडला जातो.असा तोंडने बोलणारा राम शब्द आधी जिभेने रटल्याने बिना जिभेने		राम
राम	रटणारा सतशब्द नंतर घटात पुढे प्रगट होतो आणि तो सतशब्द साधुला परमपदाला		राम
राम	घेऊन जातो. ॥५९॥		राम
राम	डेहेको मती साख सुण कोई ॥ प्रमपद लिव माही ॥		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	के सुखराम रटन लिव आपे ॥ प्रमपद ज्याँ जाई ॥६०॥		राम
राम	कोणी ज्ञानी उच्च पदाच्या साख्या ऐकवतो तर त्या साख्या ऐकून त्या साख्यांमध्ये		राम
राम	कोणी भुलू नका.परमपद साख्या ऐकल्याने किंवा रटल्याने मिळत नाही.परमपद लिव		राम
राम	लाऊन रामनाम रटल्याने मिळते.ही रामनाम रटण्याची लिव कोणत्या मायेच्या		राम
राम	आधाराविना हंसाला परमपदात पोहचविते. ॥६०॥		राम
राम	आपे थके सेज मे कोई ॥ तका बात हे साची ॥		राम
राम	के सुखराम मन कर छाडे ॥ सोई सरब बिध काची ॥६१॥		राम
राम	जेंव्हा हंसाची जिभेने रटण्याची विधि आपोआप सहजमध्ये थकून जाते.तेंव्हाच रसना		राम
राम	थकणे ही विधि खरी आहे हे समजा.परंतु कोणी रसना थकल्या शिवाय मनाने रटणे		राम
राम	सोडेल त्याची रसना थांबविण्याची विधि खोटी आहे हे जाणा. ॥६१॥		राम
राम	करताँ भजन थके जे माही ॥ सो सब थकणे दीजे ॥		राम
राम	के सुखराम भजन बिन मन सूं ॥ अको बात न लीजे ॥६२॥		राम
राम	भजन करता करता रटण्याची जी ही विधी थकते तिला थकू द्या.रटन केल्या विना		राम
राम	एक ही विधि थकण्याची गोष्ट कोणाची मानू नका ॥६२॥		राम
राम	बुध मे बुध सुध मे सुध व्हे ॥ तो चर्चा कर आई ॥		राम
राम	के सुखराम नही तो सामी ॥ आ गत लखि न जाई ॥६३॥		राम
राम	तुमच्या बुध्दीत ज्ञानबुध्दी व सुध्दीत ज्ञान सुध्दी आहे.तर सोबत चर्चा करा.आदि		राम
राम	सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,मी तुमच्या सोबत कितीही चर्चा केली तरी		राम
राम	ही तुमच्या समजमध्ये परमपद येणार नाही.॥६३॥		राम
राम	अरथाँ माँय अरथ जे जाणे ॥ तो चर्चा हल कीजे ॥		राम
राम	के सुखराम नही तो सामी ॥ उलट जाब नही दीजे ॥६४॥		राम
राम	मायेच्या ज्ञानापेक्षा वेगळे व पलिकडचे सतस्वरुपाचे उंच ज्ञान समजायचे असेल तर		राम
राम	तुम्ही माझ्या सोबत चर्चा करण्यात उशिर करू नका.जर सतस्वरुपाचे उंच ज्ञान		राम
राम	(भारी/किमती)समजत नसेल तर मला उलटून उत्तर देऊ नका.॥६४॥		राम
राम	आगे ग्यान ग्यान व्हे लारे ॥ सो तो काँई न जाणे ॥		राम
राम	के सुखराम गम मे गम व्हे ॥ सो कोई नेक पिछाणे ॥६५॥		राम
राम	ज्याला आधीपासूनच सतस्वरुप पदाचे अज्ञान आहे व त्याला सतसस्वरुप ज्ञान		राम
राम	सांगितल्या वरही तो सतस्वरुपाला न समजता मायावी अज्ञानच प्रगट करतो तर		राम
राम	त्याला सतस्वरुपाचे ज्ञान कोणी कसे समजावेल व समजविले.तरीही त्याला काय		राम
राम	समजेल?आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,ज्याला सतस्वरुपाची माहिती		राम
राम	आधी ही काही आहे व समजल्यानंतर सतस्वरुपाची आणखी समज खुलते आहे तर		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम तो निश्चितच समजेल.॥६५॥

राम

राम पढ पढ ग्यान अरथ सो सीख्या ॥ ता कूं आ गम नाही ॥

राम

राम के सुखराम साध क्या जोगी ॥ अर्ध उरध के माही ॥६६॥

राम

राम आदि झालेल्या संतांचे सतस्वरुपाचे ज्ञान शिकून शिकून ज्ञान धारण करुन घेतात.

राम त्यांना सतस्वरुपाचे साधू काय आहे,सतस्वरुपाच्या जोगी काय आहे त्याची समज

राम

राम कधी येत नाही.जो साधू येत्या जात्या श्वासात रामनामाचे रटन करेल त्याला

राम

राम सतस्वरुप साधू किंवा योगी कसे राहतात हा अनुभव येईल. ॥६६॥

राम

राम ज्याँ कर भजन आत्मा चीनी ॥ ब्रम्ह खोज उर लीया ॥

राम

राम के सुखराम तके जन मिलतां ॥ रूम रूम हस दीया ॥६७॥

राम

राम ज्या संतांनी रामभजन करुन आत्म्यामध्ये सतस्वरुप ब्रम्ह शोधला आहे.असा सतस्वरुप

राम साधू भेटल्यावर ज्याचे रोम रोम खुशी होतात.तोच मनुष्य सतस्वरुपाचे ज्ञान समजेल

राम

राम असे वैरागीला आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥६७॥

राम

राम देसी मिल्याँ हरप में पारख ॥ अेक साख के माँही ॥

राम

राम के सुखराम बिदेस लख के ॥ चुपक बोलिये नाही ॥६८॥

राम

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले,जसे संसारात मनुष्याला मनुष्य भेटल्यावर

राम तो मनुष्य देशी आहे का विदेशी आहे हे शब्द बोलल्याने एकाच शब्दात परीक्षा करुन

राम

राम घेतात व देशी असला तर खुलून खुलून बोलतात व विदेशी असला तर काही न

राम

राम बोलता चूप होऊन जातात.असेच मी सतस्वरुप देशी आहे व तुम्ही सतस्वरुप देशी

राम

राम नाहीत होणकाळ देशी आहेत मग मी तुमच्याशी काय बोलु. ॥६८॥

राम

राम देसी मिल्याँ काय की चरचा ॥ खुसी मगन व्हे रेणा ॥

राम

राम व्हे सुखराम बिदेसी आगे ॥ भाँत भाँत कर केणा ॥६९॥

राम

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले देशी भेटल्यावर काही चर्चा राहत

राम नाही.मनात खुशी व मग्न होऊन आनंद मनवित असतो.परंतु विदेशी पुढे त्याचा आणि

राम

राम आपला देश एक बनत नाही.तोपर्यंत तऱ्हे तऱ्हेने त्या विदेशीला ज्ञान सांगायला पाहिजे.

राम

राम ॥६९॥

राम

राम जागत भजे नींद सुख मांही ॥ सपने माँय लखावे ॥

राम

राम के सुखराम तहाँ लग माया ॥ मेरे दाय न आवे ॥७०॥

राम

राम वैरागी बोलला,जागृत अवस्थेत,निद्रा अवस्थेत तसेच स्वप्न अवस्थेत मला भजनाचा

राम आनंद सारखा आहे.यावर आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले,हा भजण्याचा

राम

राम आनंद माया आहे.खरा सतस्वरुपाचा आनंद नाही.म्हणून हा तुमचा भजण्याचा आनंद

राम

राम मला पसंत नाही.॥७०॥

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम जागत परे सपन गत आगे ॥ तुरिया परे बखाण्या ॥

राम

के सुखराम सुणो बेरागी ॥ सोई सबद हम जाण्या ॥७१॥

राम

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले जागृत अवस्थेच्या ही पुढे स्वप्न
राम गतीच्या पुढे आणि तुरीया अवस्थेच्या ही पुढे जो शब्द तुम्ही बोलत आहात तो शब्द
राम ही मला माहित आहे.मी त्याच्या पलिकडील शब्दाची गोष्ट सांगत आहे. ॥७१॥

राम

राम अष्टा जोग जुगत कोई साझे ॥ जाब जाप कोई गावे ॥

राम

के सुखराम प्रमपद परस्याँ ॥ अे कोई दाय न आवे ॥७२॥

राम

राम कोणी अष्टांग योगाची युक्तीने साधना करतात तर कोणी अजप्पा जाप गातात.परंतु
राम ज्याने परमपद प्राप्त केले आहे त्यांना अष्टांगयोग,अजप्पा,जाप जराही पसंत येत नाही.
राम ॥७२॥

राम

राम

राम बेरागी ॥ वो प्रमपद केसा हे ॥ जिसका जाब दो ॥

राम

राम वैरागी बोलला ते परमपद कसे आहे,याचे उत्तर मला द्या.

राम

श्री सुखरामजी म्हाराज ॥

क्या अब जाब कहूँ बेरागी ॥ तुम तो या मुझ बुझे ॥

राम

के सुखराम परमपद अेसा ॥ परस्याँ बिना न सुझे ॥७३॥

राम

राम वैरागी बोलला,ते परमपद कसे आहे याचे मला उत्तर द्या आदि सतगुरु सुखरामजी
राम महाराज वैरागीला बोलले,तुला परमपद कसे आहे हे शब्दांमध्ये कसे उत्तर देऊ ते
राम परमपद शब्दांमध्ये सुचत नाही.परमपद पाहिल्यानेच सुचते.॥७३॥

राम

राम

राम

राम रूप न रेख रंग नही वाँके ॥ अदभूत खेल कुवावे ॥

राम

के सुखराम सुणो बेरागी ॥ क्याँ भेद नही पावे ॥७४॥

राम

राम त्या परमपदाला रूप नाही रंग नाही तसेच ते परमपद चित्रात पाहता येते असेही नाही.

राम हे वैरागी परमपद सांगितल्याने तुला त्या परमपदाचा भेद मिळणार नाही. असा त्याचा

राम

राम अद्भुत खेळ आहे.॥७४॥

राम

परस्याँ बिना प्रेम बिन बूझ्याँ ॥ समज जाब क्या देसो ॥

राम

कहे सुखराम कहूँ मे स्यामी ॥ सब्द भेद किम लेसो ॥७५॥

राम

राम हे वैरागी,जसे गृहस्थीचे स्त्री-पुरुषाचे सुख प्रेम येऊन घेतल्या शिवाय फक्त ऐकल्याने
राम किंवा विचारल्याने मिळत नाही.तसेच शब्दाचे सुख शब्दाशी प्रेम आणून प्राप्त केल्याविना
राम मिळत नाही.॥७५॥

राम

राम

राम में तो कही सुणी तुम सारी ॥ ग्यान भेद सब दीया ॥

राम

के सुखराम भेष तुम पेहरी ॥ कहा सही अब कीया ॥७६॥

राम

राम मी परमपदाचे जे जे ज्ञान सांगितले ते सर्व ज्ञान व भेद तुम्ही ऐकले. आता तुम्ही हे

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	सांगा तुम्ही हा वेश परिधान करुन तुमचे काय भले केले आहे? ॥७६॥		राम
राम	पेन्थो भेष जक्त ठग खायो ॥ अंग कूं रहया फुलाई ॥		राम
राम	के सुखराम भजन बिन दरगा ॥ क्या कहो गे जाई ॥७७॥		राम
राम	वैरागी तुम्ही हा वेश धारण करुन जगाला ठगवून ठगवून जगाकडून पंचपक्वान खात		राम
राम	आहात व शरीराला फुलवत आहात.परंतु दर्ग्यात भजन केल्याशिवाय संसाराला ठगवून		राम
राम	ठगवून खाण्याचे काय उत्तर द्याल. ॥७७॥		राम
राम	बेरागी । काळु जी महाराज ने कहा हे के । (साखी)		राम
राम	तेंव्हा वैरागी बोलला, काळुजी महाराजने असा दोहा सांगितला आहे.		राम
राम	बानो बडो दयाल को ॥ कंठी तिलक ओर माळ ॥		राम
राम	जम डरपे काळु कहे ॥ भय माने भोपाळ ॥		राम
राम	काळुजी ने असा कहा है ॥		राम
राम	असे काळुजीने सांगितले आहे.		राम
राम	सुखरामजी म्हाराज ॥		राम
राम	टीका टोप कंठी अर माळा ॥ पेर मगन मत होई ॥		राम
राम	के सुखराम भजन बिन जंवरो ॥ तोड लेजासी तोई ॥७८॥		राम
राम	(तेंव्हा वैरागी म्हणाला, काळुजी महाराजांनी असा दोहा सांगितला आहे.)		राम
राम	॥ दोहा ॥		राम
राम	॥ बानो बडो दयाल को ॥ कंठी तिलक ओर माळ ॥		राम
राम	जम उपरे काळू कहे ॥ भय माने भूपाळ ॥		राम
राम	यावर आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले, टीका लावून व माथ्यावर टोपी घालून		राम
राम	आणि गळ्यात कंठीमाळा टाकून तु मनात मग्न होऊ नकोस. रामजीचे भजन केल्या		राम
राम	शिवाय यम तुला तोडून घेऊन जाईल. ॥७८॥		राम
राम	टोपी पाग जटा जुग मुंडत ॥ षट द्रसण क्या लोई ॥		राम
राम	के सुखराम भजन बिन जंवरो ॥ कारण रखे न कोई ॥७९॥		राम
राम	टोपी असली तर काय, डोक्यावर जटा असल्या तर काय, पगडी असली तर काय, मुंडित		राम
राम	(मुंडन) असले तर काय, जगाच्या बरोबर असले तर काय किंवा षटदर्शनी बनले तर		राम
राम	काय भजनाशिवाय यम तुम्हाला घेऊन जाऊन न तोडण्याचा या वस्तुंचा जराही कारण		राम
राम	ठेवणार नाही. ॥७९॥		राम
राम	बेरागी ॥ थे कंठी तिलक माळा भगवा बस्तर ये सब हरी का बाना हे ॥		राम
राम	तेंव्हा वैरागी बोलला, ही आमची कंठी, टिला आणि माळा आणि भगवे वस्त्र, हे सर्व त्या		राम
राम	हरीचा बाणा आहे.		राम
राम	सुखरामजी म्हाराज ॥		राम
राम	हर के रंग रूप नहीं कोई ॥ तुम बतावो बाना ॥		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम व्हे सुखराम झूठ क्युं बोलो ॥ समझ चुपक रहो छाना ॥८०॥
राम तेंव्हा वैरागी बोलला,ही आमची कंठी टिळा,माळा आणि भगवे वस्त्र हा सर्व रामजीचा
राम बाणा आहे.यावर आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले हे वैरागी,हरला रूप नाही,
राम रंग नाही आणि तुम्ही हरीचा बाणा आहे हे सांगत आहात.वैरागी,तुम्ही खोटे का
राम बोलतात.वैरागी,हरीला रंग,रूप काहीच नाही हे तुम्ही मनात समजा व समजून गुपचुप
राम रहा व तुमच्या ह्या गोष्टी मनात लपवून ठेवा॥८०॥

राम बेरागी ॥ हाँ हर के तो रंग रूप कुछ नहीं है ॥ परंतु यह बाना लेणाहे सो उसकी
राम सरण लियाँ की सेनाणी हे । जैसा राज की चपरास और दरेस मुजब ।
राम वैरागी बोलला,त्या हरीला तर रंग आणि रूप काही ही नाही परंतु हा वेश(बाना)घेणे,ही
राम त्याचा शरणा घेण्याची निशानी आहे.जसे राजाच्या शिपायाला बिल्ला आणि ड्रेस
राम असतो/राहतो.

श्री सुखरामजी महाराज ॥

सरणो तके भजन मे राता ॥ भेष पेरियां नाही ॥

के सुखराम सुणो बेरागी ॥ राम सकळ के माही ॥८१॥

राम वैरागी बोलला हरीला तर रंग रूप काही नाही परंतु जसे राजाच्या शिपायाला बिल्ला व
राम ड्रेस असतो तसे हा बाना घेणे हे हरीच्या शरणाची निशाणी आहे.आदि सतगुरु
राम सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले,हरीचा शरणा भजनात लीन राहण्यात आहे.वेश
राम परिधान करण्यात नाही.वेश परिधान केल्याने हरीचा शरणा घेतला असे होत नाही.राम
राम तर सर्वांच्या घटात विराजमान आहे.वेश परिधान केलेल्यांच्या घटात आहे व परिधान
राम न केलेल्यांच्या घटात नाही असे नाही. ॥८१॥

साहिब बसे तन के माँही ॥ बारे किणी न पाया ॥

के सुखराम सुणो बेरागी ॥ गोत छोड क्युं आया ॥८२॥

राम साहेब तर प्रत्येक घटा घटात वास करतो,म्हणून सर्वांना साहेब घटातच मिळाला
राम आहे.आजपर्यंत बाहेर भटकून साहेब कोणालाही मिळाला नाही व पुढे ही मिळणार
राम नाही.वैरागी तुम्ही भटकून तुमचे गोत म्हणजे आई-वडिल,भाऊ,बहिण इत्यादी कुंटूबाचे
राम लोक सोडून का भटकत फिरत आहात.॥८२॥

बेरागी ॥ साहिब तन के माँही बताते हो ॥ तो मिलता क्युं नहीं ॥

राम वैरागी बोलला,तुम्ही साहेबाच्या शरीराच्या आत आहात असे सांगतात,तर तो भेटत
राम का नाही.

सुखरामजी महाराज ॥

साहिब बसे तन के माँही ॥ भजन किय्याँ सूं पावो ॥

के सुखराम भेष तुम पेरो ॥ किस कुं जाय रिझावो ॥८३॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम वैरागी बोलला, तुम्ही साहेब तनच्या आत आहे असे सांगत आहात तो भेटत का नाही.
राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले, साहेब शरीराच्या आतच असतो. तो
राम भजन करुन त्याला रिझवल्याने मिळतो. बिना रिझवल्याने तो कधीही मिळत नाही.
राम तुम्ही वेश परिधान करुन बाहेर भटकून राहिले आहात. बाहेर भटकल्याने तो रिझत
राम नाही. मग तुम्ही भटकून कोणाला रिझवून राहिले आहात. ज्याला रिझवल्याने तुम्हाला
राम साहेब मिळेल. ॥८३॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम

जे तुम कूं साहिब ही चाहिये ॥ तो घर तज क्यूं भागा ॥

के सुखराम राम तो सारे ॥ ठाम ठाम सब जागा ॥८४॥

राम

राम

राम जर तुम्हाला साहेबच पाहिजे तर मग तुम्ही तुमचे घर सोडून घरातून का पळाले (तुम्ही
राम म्हणतात राम तर सर्व व्यापी आहे. मग तो तुमच्या घटात नव्हता कां हे तुम्ही का
राम समजले नाही? ॥८४॥

राम

राम बेरागी ॥ हम घर छोडया हे सो करमो ओर ग्रभ सें डरतें ॥ मोख जाण के वास्ते ॥

राम

राम घर छोड के यह सरणा लेय के ॥ येह बाना लिया है ॥

राम

राम वैरागी बोलला, मी घर सोडले आहे, ते कर्माचा भोग भोगण्याच्या आणि गर्भात येण्याच्या
राम भयाने आणि मोक्षाला जाण्याकरीता, हे घर सोडून, हा त्याचा शरणा घेऊन हा बाणा
राम घेतला आहे.)

राम

राम श्री सुखरामजी महाराज ॥

जे तम करम ग्रभ सूं डरियाँ ॥ तो बाना क्यूं धारे ॥

के सुखराम मोख तो जाणो ॥ भजन साच के सारे ॥८५॥

राम

राम

राम वैरागी बोलला गृहस्थी कर्माने गर्भात यावे लागते या भितीने मी घर सोडले मला मोक्षाला
राम यायचे आहे. गर्भात यायचे नाही म्हणून घर सोडून हा बाणा परिधान करुन हरचे स्मरण
राम घेतले. आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले, तुम्ही गर्भात घेऊन जाणाऱ्या
राम गृहस्थी कर्माना घाबरले म्हणून घर सोडले. मग तुम्ही हा बाणा कशा करीता धारण
राम केला. तुम्ही बाणा न परिधान करता परिवार सोडून नेहमीच्या कपड्यात राहिले असते.
राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैराग्यास बोलले की, मोक्षाला जायचे तर रामजीत
राम विश्वास ठेवून भजन करण्यात आहे. बाणा परिधान करुन शरणा घेण्यात नाही. ॥८५॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम बेरागी । हम घर बार गोत कटूंबा छोड के। उसका सरणा लिया है। अब बाकी क्या रया ।

राम

राम वैरागी बोलला, आम्ही घरदार, गोत्र, कुटुंब परिवार सोडले. हरचा शरणा घेतला. आता
राम आमचे मोक्षाला जाण्याचे बाकी काय राहिले?

राम

राम

श्री सुखरामजी महाराज ॥

साहिब जिकि जायगाँ मेल्यो ॥ सो जागाँ तज दीवी ॥

राम

के सुखराम न्याव ओ सुणियो ॥ केत सरण हम लीवी ॥८६॥

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले,साहेबाने तुला ज्या गृहस्थी जागी
राम पाठविले.ती जागा तर तू त्यागून दिली आणि आपल्या मन मताने वैरागी बनून
राम साहेबाचा शरणा घेतला समजून भटकून राहिला आहे.तू सतज्ञानाच्या न्यायाने समज
राम की तू साहेबाचा शरणा घेतला का साहेबाचे गुन्हे बांधले आहे.॥८६॥

राम

राम

राम

कर्ता हात बणाई चीजां ॥ सो साहेब को बानो ॥

राम

के सुखराम मिनख कर पेरे ॥ सो गुण देहे बखाणो ॥८७॥

राम

राम कर्त्याने आपल्या हाताने पाच तत्वाच्या देहाच्या ज्या ज्या वस्तु बनवल्या तो अस्सल
राम बाणा कर्तारचा बाणा आहे.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले की,जो
राम मनुष्य आपल्या हाताने बनवून बाणा धारण करतो.तो बाणा तर मायेच्या वस्तुंनी
राम बनविलेला बाणा आहे.त्याच्यात तर कर्तारचा गुण नाही.त्याच्यात सर्व मायेचे गुण
राम आहेत. ॥८७॥

राम

राम

राम

राम

हर को भेष राम को बानो ॥ तो आ देहे कुवावे ॥

राम

के सुखराम सुणो बेरागी ॥ सांग प्राण ले आवे ॥८८॥

राम

राम हरचा वेश म्हणजे रामाचा बाणा तर हे शरीर आहे.वैरागी हा शरीरावरचा बाणा मनुष्य
राम आपल्या मनाने धारण करतो व कर्तारपासून प्राप्त केलेला कुद्रती बाणा राहत नाही.
राम ॥८८॥

राम

राम

राम

सब पेराण भेष सुण बानो ॥ ओ मन देहे बणाया ॥

राम

के सुखराम सुणो बेरागी ॥ राम भेष तन भाया ॥८९॥

राम

राम सर्व पोषाख,वेश आणि बाणा परिधान करणे,हे मनच देहावर(शरीरावर)सोंग करीत
राम असतो. वैरागी ऐक,रामाचा वेश तर हे शरीर आहे.(आपल्या हाताने शरीरावर सोंग
राम घेणे आहे.ते रामाचा नसून मनाचा आहे)शरीरावर कोणी आपल्या हाताने,डोळ्यांच्या
राम जागी कान,हाताच्या जागी पाय किंवा पायाच्या जागी हात लावून बाणा नाही बदलु
राम शकत.कारण की, हा रामजीच्या घरचा बाणा आहे.कानात मुद्रा टाकणे गळ्यात लिंग
राम टाकणे,तोडावर पट्टी बांधणे,शेंडी कापणे,सुनता करणे,जानवे घालणे,जटा वाढविणे,
राम शरीराला राख लावणे,मोठ मोठे टिळे काढणे,गळ्यात माळा टाकणे इत्यादी मनाने
राम केलेले वेश आहेत.॥८९॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम बेरागी। हम भेष लिया हे। जब लोग हमारे कुं,हरिजन बोलते हे। दूसरों को तो हरजन
राम कोई नहीं बोलते।

राम

राम

राम वैरागी बोलला, आम्ही वेश घेतला आहे,तेंव्हा लोक आम्हाला हरीजन म्हणतात.दुसऱ्या
राम कोणाला तर हरिजन कोणी म्हणत नाही.

राम

राम

सुखरामजी महाराज ॥

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	अब तम भेष पेहर हुवा हर जन ॥ क्हो साहिब की बाताँ ॥		राम
राम	के सुखराम क्हँ सुं आया ॥ कोण दिसा अब जाता ॥१०॥		राम
राम	वैरागी बोलला,आम्ही वेश घेतला आहे.तेंव्हा लोक आम्हाला हरीजन म्हणतात.दुसऱ्या		राम
राम	कोणाला तर हरिजन कोणी म्हणत नाही.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांनी		राम
राम	सांगितले आता तुम्ही वेष घेऊन हरीजन झाले तर आता त्या साहेबाच्या गोष्टी बोला		राम
राम	तुम्ही कोठून आलात आणि आता कोणत्या दिशेने जात आहात.॥१०॥		राम
राम	बेरागी ॥ हम ब्रम्ह मे सें आये हे ॥ ओर उसी साहिब सें जायके मिले हे ॥		राम
राम	वैरागी बोलला आम्ही ब्रम्हमधून आलो आहे आणि त्याच साहेबात जाऊन मिळालो		राम
राम	आहे.		राम
राम	सुखरामजी महाराज ॥		राम
राम	साहिब मिल्या के नाँय गुसाँई ॥ कन आसा मुख डोलो ॥		राम
राम	के सुखराम झूट नही केणा ॥ साच सब्द मुख बोलो ॥११॥		राम
राम	वैरागी बोलला,आम्ही ब्रम्हमधून आलो आहे आणि त्याच साहेबात जाऊन मिळाले		राम
राम	आहे. आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,अरे गोसावी,तुम्हाला साहेब		राम
राम	मिळाला आहे किंवा साहेब मिळेल या आशेच्या भरवश्यावर तुम्ही भटकत राहीले		राम
राम	आहात.हे गोसावी,तुम्ही माझ्याशी खोटे बोलु नका.खरे खरे तोंडाने बोला. ॥११॥		राम
राम	बेरागी ॥ मिलिया राम हमारे ताँई ॥ साँसा रहया न कोई ॥		राम
राम	सुण सुखराम कहे बेरागी ॥ हम अर राम न दोई ॥१२॥		राम
राम	वैरागी बोलला राम तर मला मिळून गेला आहे.याच्यात काही संशय नाही राहीला.तर		राम
राम	तुम्ही ऐका,मी आणि राम काही वेग-वेगळे नाही(राम आणि मी तर,एकच आहे.)		राम
राम	॥१२॥		राम
राम	सुखरामजी महाराज ॥		राम
राम	कहो अब आप कूण बिध मिलिया ॥ सो मुझ भेद बतावो ॥		राम
राम	के सुखराम बाहिर कन मांही ॥ कन ग्यान करे हर गावो ॥१३॥		राम
राम	आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले,तुम्ही कोणत्या रीतीने रामाला		राम
राम	भेटले आहात.हा भेद मला सांगा.रामजीला घटाच्या बाहेर भेटले का घटाच्या आत		राम
राम	भेटले का संतांचे ज्ञान ऐकून हरी मिळाला हे समजून बसले आहात हे मला सांगा		राम
राम	॥१३॥		राम
राम	बारे मिले तके नही मानू ॥ ग्यान मुक्त नही आरी ॥		राम
राम	कहे सुखराम तन मे मिलिया ॥ सो बिध कहो बिचारी ॥१४॥		राम
राम	तुम्हाला रामजी बाहेर मिळाले आहे ही गोष्ट मी मानत नाही आणि तुम्ही ज्ञानाने मुक्त		राम
राम	झाले असाल ही गोष्ट ही मला कबुल नाही. जर शरीरात मिळाला असेल तर ती विधि		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम मला विचार करुन सांगा. ॥९४॥

राम

राम कुण अस्थान खेचरी मुद्रा ॥ कहां चाचरी जागे ॥

राम

के सुखराम उन्मनी सामी ॥ किसे देस मे लागे ॥९५॥

राम हे वैरागी, शरीरात खेचरी, चाचरी आणि उन्मुनी मुद्रा कोठे जागृत होते त्यांचे वेग वेगळे
राम देश सांगा ॥९५॥

राम

राम

राम कहो भूचरी कहो चाचरी ॥ कहो अगोचर सोई ॥

राम

राम के सुखराम खेचरी कहिये ॥ कहाँ उनमुनि होई ॥९६॥

राम

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले खेचरी, चाचरी, उन्मुनीच्या सोबत
राम भुचरी, अगोचरी या मुद्रांचेही स्थान सांगा ॥९६॥

राम

राम बेरागी ॥ तुम ही कहो ॥ सुखरामजी ॥

राम

राम मुख अस्थान खेचरी मुद्रा ॥ हिरदे भूचरी जागे ॥

राम

राम के सुखराम अगोचर नाभी ॥ त्रुगुटी उनमुनि लागे ॥९७॥

राम

राम वैरागीने आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांना, तुम्हीच बोला असे म्हटले. आदि सतगुरु
राम सुखरामजी महाराजांनी सांगितले खेचरी मुद्रा मुखाच्या कंठ स्थानात लागते तर भुचरी
राम हृदयात, अगोचरी नाभीत आणि उन्मुखी त्रिगुटीत लागते. ॥९७॥

राम

राम

राम मुद्राँ जहाँ चाचरी जागे ॥ अणभे ग्यान प्रकासा ॥

राम

राम सगोचरी समाद पहुँचे ॥ द्वार दसवाँ बासा ॥९८॥

राम

राम जेव्हा चाचरी मुद्रा जागृत होते तेव्हा काळाच्या पलिकडील अणभे देशाचे ज्ञान घटात
राम प्रकाशते अगोचरी मुद्रा लागल्यावर हंस दहाव्याद्वारात समाधी देशात पोहचतो. ॥९८॥

राम

राम

राम मन खेचरी चित्त चाचरी ॥ साच भूचरी होई ॥

राम

राम के सुखराम ऊनमुनि सासा ॥ तत्त अगोचर लोई ॥९९॥

राम

राम खेचरी मनात चाचरी चित्तात भुचरी विश्वासात उन्मुनी श्वासात आणि अगोचरी मुद्रा
राम तत्वमध्ये आहे. ॥९९॥

राम

राम

राम ग्यान खेचरी अरथ चाचरी ॥ समज भूचरी जाणो ॥

राम

राम के सुखराम अगोचर लिव हे ॥ तलब उनमुनि ठाणो ॥१००॥

राम

राम खेचरी मुद्रा ज्ञानाने, चाचरी मुद्रा अर्थात, भुचरी मुद्रा समजमध्ये, अगोचारी मुद्रा लीवमध्ये
राम आणि उन्मुनी मुद्रा तलबमध्ये आहे. ॥१००॥

राम

राम

राम जाब खेचरी परस चाचरी ॥ समझ भूचरी जाणो ॥

राम

राम के सुखराम पाँचवा सर्वण ॥ चख उनमुनि ठाणो ॥१०१॥

राम

राम उत्तर करणे (देणे) खेचरी, परसने चाचरी समजणे, भुचरी पाचवी मुद्रा कानात, उन्मुनी
राम मुद्रा डोळ्यांच्या जागी आहे. ॥१०१॥

राम

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	भजन खेचरी ध्यान उनमुनि ॥ सूता अगोचर गाऊं ॥		राम
राम	के सुखराम चाचरी बिरह ॥ भरम भूचरी ढाऊं ॥१०२॥		राम
राम	भजन खेचरी, ध्यान करणे उन्मुनी, सत्ता अगोचरी मुद्रेत आहे. चाचरी मुद्रा विरह आहे		राम
राम	आणि भ्रमाला पाडणे भुचरी मुद्रा आहे. ॥१०२॥		राम
राम	मुद्रा पाँच चित्त कर साझे ॥ सो जोगी हर पावे ॥		राम
राम	के सुखराम प्रमपद परसे ॥ उलट आद घर जावे ॥१०३॥		राम
राम	जो योगी ह्या पाची मुद्रा चित्त लाऊन साधेल त्याला हर मिळेल. तो घटात बंकनाळेच्या		राम
राम	रस्त्याने उलटून परमपद त्या आदि घरी जाईल. ॥१०३॥		राम
राम	अे मुद्रां स्वामी म्हें भाखी ॥ भांत भांत कर सारी ॥		राम
राम	के सुखराम सुणो बेरागी ॥ पांच फेर हे न्यारी ॥१०४॥		राम
राम	हे स्वामी, मी या पाची मुद्रा वेगवेगळ्या करुन तुम्हाला सांगितल्या. आदि सतगुरु		राम
राम	सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले या मुद्रांच्या शिवाय पाच आणखी ही मुद्रा आहेत.		राम
राम	॥१०४॥		राम
राम	ज्यांरी ममता मॉय मुई हे ॥ ग्यान पूत सो जाया ॥		राम
राम	के सुखराम पाँच वे मुद्रां ॥ सोई लखेंगे भाया ॥१०५॥		राम
राम	ज्याची ममता मेलेली असेल व ज्याला ज्ञानाचा पुत्र जन्मला असेल त्यालाच ही पाचवी		राम
राम	मुद्रा समजेल. ॥१०५॥		राम
राम	अब में कहूँ सुणो बेरागी ॥ अरथ आप ओ कीजे ॥		राम
राम	के सुखराम कंवळ हे केता ॥ सोज जाब ओ दीजे ॥१०६॥		राम
राम	आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांनी वैराग्यास सांगितले घटात कमल किती आहेत		राम
राम	याचे ज्ञान आपण करा. ॥१०६॥		राम
राम	कहो सब कंवळ पांख सब बरणो ॥ धाम बतावो सारा ॥		राम
राम	के सुखराम नही तो सामी ॥ छाडो भेष तुमारा ॥१०७॥		राम
राम	हे सर्व शरीराचे कमळ सांगा आणि कोणत्या कमळाला किती पाकळ्या आहेत हे वर्णन		राम
राम	करा. शरीरात कमळांचे स्थान सांगा. आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले		राम
राम	जर तुमच्याने हे सांगितले जात नाही. तर स्वामी हा शरीरावर परिधान केलेला वैरागीचा		राम
राम	वेश त्यागून द्या. ॥१०७॥		राम
राम	कोण बात सूं मोख पहुँचे ॥ कहां किया हर रीजे ॥		राम
राम	के सुखराम सुणो बेरागी ॥ जाब भेद ओ दिजे ॥१०८॥		राम
राम	कोणत्या गोष्टीने मोक्षाला पोहचतात व कोणत्या गोष्टीने हर खुश होतो याचे उत्तर		राम
राम	आणि भेद मला सांगा. ॥१०८॥		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

बेरागी तुम ही कहो ॥ सुखरामजी महाराज ॥

राम लिव बंध भजन मोख कूं पोंचे ॥ साच कमाया रीजे ॥

राम के सुखराम सुणो बेरागी ॥ भेद नाव रट लीजे ॥१०९॥

राम वैरागीने सांगितले,तुम्हीच सांगा तेंव्हा आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजने सांगितले
राम की,लीव लावून भजन केल्याने जीव मोक्षाला पोहचतो व सतगुरुशी विश्वास ठेवल्याने
राम हर खुश होतो.अशाप्रकारे सतगुरुपासून विश्वासाने भेद घेऊन लीव लावून नाम भजन
राम केल्याने मोक्ष मिळतो. ॥१०९॥

राम पेच्यो भेष भेदले सामी ॥ कोण पेर पद पाया ॥

राम के सुखराम अरथ ओ दिजे ॥ पछे ग्यान कर भाया ॥११०॥

राम तुम्ही हा वेष घेतला तो भेद घेऊन नंतर घेतला का(का भेद मिळण्याच्या आधी
राम घेतला)आणि घेतल्याने तुम्हाला कोणते पद मिळाले,तर आधी याचा अर्थ सांगा आणि
राम नंतर तुमचे ज्ञान सांगा.॥११०॥

राम पेच्याँ पछे भेद जो पायो ॥ तो भंवता क्युं भाया ॥

राम के सुखराम पेल जो समझ्यो ॥ तो कांय गोत तज आया ॥१११॥

राम वेश परिधान केल्यानंतर जर तुम्हाला रामजी मिळाले आहे तर आता जगात भटकून का
राम भ्रमण करता आहात.कोण्या एखाद्या जागी बसून भजन करुन घ्या आणि जर रामजीचा
राम भेद आधीच मिळून गेला होता तर गोत्र सोडून वैरागी का झाले आहात? ॥१११॥

राम भेष पेल जे भेद मिल्या था ॥ तो क्युँ कुळ कूं छिटकाया ॥

राम के सुखराम पछे जे समझ्या ॥ तो काँय भंवे जुग भाया ॥११२॥

राम तुम्ही वेश घेतला त्याच्या आधी जर तुम्हाला भेद मिळाला होता तर तुम्ही तुमच्या
राम कुळाला का सोडले आणि वेश घेतल्यावर रामजी समजले आहे तर आता जगात भ्रमण
राम करुन का भटकत आहात.॥११२॥

बेरागी ॥ तुम हि कहो ॥ सुखरामजी महाराज ॥

राम समझ्याँ पछे भेष यूँ पेच्यो ॥ मांग खाण के ताई ॥

राम के सुखराम जक्त मे डोल्याँ ॥ मोहो लगे जग नाही ॥११३॥

राम वैरागी बोलला,तुम्हीच सांगा आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांनी वैराग्यास सांगितले
राम की, समजल्या नंतर वेश धारण केला आहे तर तुम्ही फक्त भीक मागून खाण्याकरीता
राम केला आहे आणि कोण्या स्त्रीशी मोह लागू नये म्हणून भ्रमण करत आहात.॥११३॥

राम बेरागी । हम मांग खाणे कुं भेष नहीं लिया हे । लोगो कुं प्रम भेद बताते फिरते हे ।

राम मोहो लगणे के डरसे हम नहीं फिरते हे । प्रम भेद के वास्ते हम ने भेष लिया हे

राम वैरागी बोलला मी मागून खाण्याकरीता वेष घेतला नाही.परमभेदाकरीता आम्ही वेष
राम घेतला आहे.लोकांना मोक्षाचा उपदेश देण्याकरीता भेद सांगत फिरतो कोण्या स्त्रीशी

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम मोह लागण्याच्या उराने आम्ही नाही फिरत.

राम

॥ सुखरामजी ॥

राम सुण बेरागी बात हमारी ॥ प्रम भेद कहे भाई ॥

राम

राम के सुखराम नही तो सामी ॥ ऊठयाँ राम दुहाई ॥११४॥

राम

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांनी बैराग्यास सांगितले, तुम्ही परमभेद सांगतात. तो परमभेद मला सांगा. परमभेद सांगितल्या बिना तुम्ही उठून निघाले तर तुम्हाला रामजीची शपथ आहे. ॥११४॥

राम

राम बेरागी ॥ प्रम भेद प्रम भेद छुछम मंत्र हे ॥ सुखरामजी ॥

राम

राम वैरागी बोलला, परमभेद-परमभेद तर सुक्ष्म मंत्र आहे.

राम

राम मंत्र छुछम कहो बेरागी ॥ के ग्रहस्थ हो जावो ॥

राम

राम जन सुखराम ग्यान सूं बूझे ॥ नांव को नांव बतावो ॥११५॥

राम

राम वैरागी बोलला, परमभेद हा सुक्ष्म मंत्र आहे. आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले, हा परमभेदाचा सुक्ष्म मंत्र तुम्ही मला सांगा. नाहीतर तुम्ही परत गृहस्थी होऊन जा. मी तुम्हाला ज्ञानाने विचारतो की, या सुक्ष्म मंत्राच्या नामाचे नाम काय आहे हे सांगा ॥११५॥

राम

राम बेरागी ॥ तुम ही कहो ॥ सुखरामजी ॥

राम

राम छुछम मंत्र सांस दम माही ॥ बिन जिभ्या मन जाणे ॥

राम

राम के सुखराम द्वादस ऊपर ॥ पूरा संत पिछाणे ॥११६॥

राम

राम वैरागीने आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांना सांगितले तुम्हीच बोला, आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजने वैरागीला सांगितले की, हा सुक्ष्म मंत्र श्वासात आहे. जिभेच्या शिवाय याला मन जाणते. हा सुक्ष्म मंत्र बारा कमळांच्यावर पोहचल्यावर देहात प्रगटतो. ते संत बारा कमळ छेदून दहाव्याद्वारी पोहचतात तेच या सुक्ष्म मंत्राला जाणतात. ॥११६॥

राम

राम राम नांव को नाव कहिजे ॥ कांय साध पद छाडो ॥

राम

राम के सुखराम पवन किण टेके ॥ सोझ अरथ सो काढो ॥११७॥

राम

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले की, तुम्ही रामनामाचे नाम सांगा. तुम्ही रामनामाचे नाव सांगू शकत नाही. तर साधूपणा त्यागून द्या. तुम्ही श्वास कोणाच्या आधाराने आहे त्याला शोधून सांगा. ॥११७॥

राम

राम बेरागी ॥ तुम ही कहो ॥ सुखरामजी वाच ॥

राम

राम राम नांव को नांव सांस हे ॥ पवन सुता के टेके ॥

राम

राम के सुखराम सुणो बेरागी ॥ सुता परे हर देखे ॥११८॥

राम

राम वैरागी बोलला, आपणच सांगा आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले, रामनामाचा आधार श्वास म्हणजे पवन आहे व श्वास म्हणजे पवन सत्तेच्या आधाराने आहे. त्या सत्तेच्या पलिकडे हर आहे हे समजा. ॥११८॥

राम

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम पवन बिना सब्द हे केता ॥ पुरुष कहो बिन पाणी ॥

राम

राम के सुखराम अरथ ओ दीजे ॥ पछे कथ तुम बाणी ॥११९॥

राम

राम पवनच्या शिवाय किती शब्द आहेत आणि पाण्याच्या शिवाय किती पुरुष आहेत हे
राम सांगा.हे वैरागी,याचा अर्थ सांगून मग तुम्हाला आपली वाणी सांगायची आहे.तर सांगा.
राम ॥११९॥

राम

राम बेरागी ॥ तुम ही कहो ॥ सुखरामजी वाच ॥

राम

राम पवन बिना सब्द हे दोई ॥ सात पुरुष बिन पाणी ॥

राम

राम के सुखराम प्रमपद यां सूं ॥ पेला परे पिछाणी ॥१२०॥

राम

राम वैरागी बोलला,तुम्हीच सांगा.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांनी वैरागीला सांगितले
राम की,या पवनच्या आधारा शिवाय दोन शब्द आहेत व पाण्याच्या आधारा शिवाय सात
राम पुरुष आहेत.या दोन शब्द व सात पुरुषाच्या पुढे परमपद आहे,ते ओळखा. ॥१२०॥

राम

राम कुण कुण सबद पवन बिन कहिये ॥ किसा पुरुष बिन पाणी ॥

राम

राम के सुखराम सुणो बेरागी ॥ बोलो तत्त पिछाणी ॥१२१॥

राम

राम कोण कोणते शब्द पवनच्या शिवाय आहेत.कोणते सात पुरुष पाण्या शिवाय आहेत ते
राम सांगा.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले,ते तत्व ओळखून सांगा.
राम ॥१२१॥

राम

राम बेरागी वाच ॥ तुमही कहो ॥ सुखरामजी वाच ॥

राम

राम उलटर चडे अनाहद गाजे ॥ बाय बिना अे कुवाया ॥

राम

राम के सुखराम प्रमपद यां सूं ॥ आठ मजल हे भाया ॥१२२॥

राम

राम वैरागी बोलला तुम्हीच सांगा.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले,वायुच्या शिवाय
राम हे दोन शब्द आहेत.तो एक एक उलटून चढवणारा आणि दुसरा अनहद नाद होतो ते
राम असे हे दोन शब्द वायुच्या शिवाय आहेत परमपद याच्याही पुढे आठ मजल(पुढे)आहे
राम आणि पाण्या शिवाय सात पुरुष हे असे आहेत. ॥१२२॥

राम

राम अबगत सुन्न मुन्न सुण बाई ॥ तेज निरंजन जाणो ॥

राम

राम के सुखराम बीज बिन जळ हे ॥ अे पुरुष सात बखाणो ॥१२३॥

राम

राम अविगत,शुन्य,मुक्त,वायु,तेज,निरंजन हे सात पुरुष पाण्या शिवाय आहे.हे सात पुरुष
राम पाणी उत्पन्न होण्याच्या आधी उत्पन्न झाले आहेत. ॥१२३॥

राम

राम ओरुं कहूँ फेर म्हे सामी ॥ कन बूझन सूं धाया ॥

राम

राम के सुखराम अगम के आगे ॥ खोज खबर म्हे लाया ॥१२४॥

राम

राम आणि मी तुम्हाला काय सांगू तुम्ही ते जे विचारले ते मी तुम्हाला सांगितले हे सर्व
राम सांगितल्यावर तुम्ही तृप्त झालेत की नाही. आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले,
राम मी तर पारब्रम्ह काय, पारब्रम्हच्या अगमच्या पुढची सतस्वरूप विज्ञानाची शोध करून

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम माहिती घेऊन आलो आहे. ॥१२४॥

राम

बेरागी वाच ॥ क्या पूछणा हे ॥ सुखरामजी ॥

राम

सोगन तुमे द्वाही गुरु की ॥ कसर राखो मत काँई ॥

राम

के सुखराम बूझ फिर सामी ॥ काँय सिष होय जाई ॥१२५॥

राम

राम वैराग्याने सांगितले काही विचारायचे नाही.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांनी वैरागीला
राम सांगितले की,तुम्हाला तुमच्या गुरुची शपथ आहे एक तर मला काही विचारा नाही तर
राम माझा शिष्य बनून जा. ॥१२५॥

राम

बेरागी ॥ तुम ये जो कहते हो सो साच काय परसे मानणा ॥

राम

राम वैराग्याने सांगितले,आपण हे जे सांगत आहात ते आपले सांगणे खरे कसे समजावे ?

राम

सुखरामजी महाराज वाच ॥

राम

तन मन खोज देखले बारे ॥ अखंड जोत हे वाँकी ॥

राम

के सुखराम समझ बिन सामी ॥ रूळी बात क्यूँ भाकी ॥१२६॥

राम

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज वैरागीला बोलले की,तुम्ही तन,मन शोधून बघून
राम घ्या व तन मनाच्याही पलिकडे अखंड ज्योती आहे.ती ही पाहून घ्या.स्वामी तुम्हाला
राम समज तर नाही व न समजता फालतु गोष्टी कां बोलता? ॥१२६॥

राम

बेरागी ॥ हम बना ले के भेष लिया हे सो इस बना की लाज उसीकुं हे ॥

राम

सुखरामजी महाराज ॥

राम

सामी सांग भेद बिन असो ॥ ज्यू सेमल बोहो फूले ॥

राम

के सुखराम फेर म्हे भाकूं ॥ जक्त काळ मे डोले ॥१२७॥

राम

राम वैरागी बोलला,आम्ही बाणा घेऊन वेश घेतला आहे.त्यालाच या बाण्याची शरम राहिल.
राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांनी स्वामीला सांगितले की,जंगलात काट सावरीची
राम फूल येतात ते दिसण्यात लाल रंगाचे सुंदर असतात.परंतु यांच्यापासून आंब्या हे फळ
राम कधीही निपजत नाही.अशाचप्रकारे रामजीच्या भेदा शिवाय तुमचा बाणा म्हणजे सोंग
राम आहे.हे सोंग जगाच्या स्त्री-पुरुषांना दिसण्यास खुप छन वाटते परंतु या सोंगाने
राम कोणत्या स्त्री-पुरुषात रामजी प्रगट होणार नाही.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज
राम वैरागीला बोलले जसे जग काळाच्या मुखात डोलून राहिले आहे तसे तुम्हीही काळाच्या
राम मुखात डोलत आहात.१२७।

राम

कोरो भेष पेरियां क्या व्हे ॥ धन बिन बोरा नाही ॥

राम

के सुखराम पार को बिणजे ॥ जक्त ठगण के ताँई ॥१२८॥

राम

राम कोणी पक्का धनवान दिसेल अशा सावकाराचे सोंग परिधान करुन काय होते ?

राम

राम धनाच्याशिवाय सावकाराचे सोंग घेतल्याने धनाचे देणे घेणे होत नाही.हे सोंग जगातील
राम भोळ्या लोकांना ठगविण्याच्या कामात जरुर येते.अशाप्रकारे तुमच्या वेशाने कोणी

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम मनुष्य रामजी प्राप्त करीत नाही व तुमच्या ने ठगून गेल्याने कारणाने आपले मनुष्य
राम तन गमवून देतो. ॥१२८॥

राम बेरागी ॥ हमने भेष लिया हे सो हमारा कारज तो आपसे ही हो जायगा ॥ जैसे अगाड़ी साधु
राम संतो और भक्तों का हुवा हे । वेसा हमारा भी हो जायगा ॥

सुखरामजी वाच ॥

सामी गरज भेद सूं सरसी ॥ सांग धार ब्हो तेरा ॥

के सुखराम नांव बिन कोई ॥ लंघे पार नही बेरा ॥१२९॥

राम वैरागी बोलला,आम्ही वेश घेतला आहे तर आमचे कार्य आपोआप आपलमती होऊन
राम जाईल.जसे आधी साधू संतांचे आणि भक्तांचे कार्य झाले आहे.असे आमचेही कार्य
राम होऊन जाईल.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,रामजी प्राप्त करण्याची
राम गरज तर भेदाने पूर्ण होते.साधूचे सांग घेतल्याने नाही.म्हणजे भारी भारी अनेक प्रकारचे
राम साधूचे सांग घेतले तरी ही रामजी मिळत नाही.जसे लाकडाच्या नावे शिवाय समुद्र पार
राम होऊ शकत नाही.तसेच रामनामाशिवाय भवसागर पार होऊ शकत नाही. ॥१२९॥

अरेल ॥

मांही बाहेर अेक होय नही जाणिये । ज्यां अंतर व्हे चाय बाहेर सूं आणिये ॥

जेती करे उपाय मांहे के लेण रे । के सुखदेवजी तोय झूट नही केण रे ॥१३०॥

राम (तू सांगतो,जगात जो ब्रम्ह आहे,तोच ब्रम्ह तुझ्यात आहे आणि माझ्यात आहे,तोच
राम (ब्रम्ह)बाहेर आहे)आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांनी सांगितले,आत आणि बाहेर
राम ऐक आहे, असे तू समजू नकोस.ज्याच्या आतून ज्या गोष्टीची चाहना आहे ती गोष्ट
राम (वस्तु)आत नसली,तर ते वस्तु बाहेरून आणतात.अरे आतमध्ये नसली तर,बाहेरून
राम वस्तु आत घेण्याचा उपाय करतात(तोपर्यंत तर तू बाहेर आणि आत एक आहे)असे
राम तुझे सांगणे खोटे आहे.कारण की आतमध्ये(शरीरात)वस्तु भरलेली असली तर आणखी
राम जास्त आतमध्ये दुसरी घेण्याकरीता,उपाय का करत होता,तर आत आणि बाहेर एकच
राम आहे,असे म्हणू नकोस ॥१३०॥

राम मून गहयां क्यां होय मँन मे घात हे । नेळ हुवो धर ध्यान मछी चुण खात हे ॥

राम साखी सब्द लिखाय बाच क्या पाय रे । अरे हाँ बिन सिंवरण सुखराम नरक में जाय रे
राम ॥१३१॥

राम वरतून मौन घेतल्याने काय होते,मनात तर घात आहे.(वरतून मौन घेतले,तर असे
राम आहे) जसे नैल(बगळा)ध्यान धरून उभा राहतो.(डोळे बंद करून साधू सारखा बनतो)
राम परंतु मासोळी दिसताच तिला वेचून खाऊन टाकतो.तु आधीच्या संतांच्या साखी
राम (शब्द)पद लिहिले आहे,ते वाचून,त्याच्यात तुला काय मिळेल.तू स्मरण केल्या शिवाय
राम नरकात जाशील,असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांनी सांगितले. ॥१३१॥

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	साखी सब्द लिखाय ज्ञान ब्हो सिखिया । अब मान्यो पुस्तक काख जक्त मे भीखीया ।		राम
राम	वेदे ओरां कूँ ज्ञान आप बिष खाय हे। अरे हाँ सो कपटी, सुखराम नरक मे जाय हे		राम
	॥१३२॥		
राम	तु(आधीच्या संतांनी सांगितलेली)साखी आणि शब्द लिहून घेतले आणि खुपसे ज्ञान		राम
राम	शिकून घेतले.आता तू पुस्तक बगलेत घेऊन,जगात फिरतो आहे.दुसऱ्यांना तर ज्ञान		राम
राम	सांगतो आहे आणि स्वतः विष(विषयरस)खातो आहे.ते कपट आहेत,त्या कपटाच्या		राम
राम	योगाने नरकात जातील. ॥१३२॥		राम
राम	फिर फिर सीखे साख अडन के काज रे । नही भक्त की चाय नरक की लाज रे ।		राम
राम	सुण ज्ञानी बेईमान जग मे जाणिये । अरे हाँ वां सूँ सुण सुखराम प्रीत नही ठाणिये		राम
राम	॥१३३॥		राम
राम	फिरुन-फिरुन तू ज्ञान शिकून राहीला आहे.ते ज्ञान दुसऱ्यांना अडविण्याकरीता(वाद		राम
राम	विवाद करण्याकरीता)शिकतो.तुला भक्ती(पदवी)ची तर काही ही चाहना नाही आणि		राम
राम	नरकात जाण्याची तुला लाज नाही.(फक्त वाद-विवाद करण्याकरीता तू ज्ञान शिकतो		राम
राम	आहे आणि साखी,शब्द पद इत्यादींचा संग्रह करतो आहे)अरे हे असे जगातील ज्ञानी,		राम
राम	सर्व बेमान आहेत,असे समजावे.अशा ज्ञानींशी प्रीति करु नये,असे आदि सतगुरु		राम
राम	सुखरामजी महाराजांनी सांगितले.॥१३३॥		राम
राम	खूब बणायो भेष ज्ञान ब्हो सीखिया । के तीरथ किया अनेक धाम ब्हो भीखिया ।		राम
राम	सब सुध लावी सोध नांव दिस पूढ हे,अरे हाँ तब लग के सुखराम सरब बिध झूट हे		राम
राम	॥१३४॥		राम
राम	तू खूप चांगल्या तऱ्हेने,समजून वेष वेला आणि ज्ञान खुपसे शिकून घेतले आणि अनेक		राम
राम	तीर्थ केले,धाम केले(बद्रिनाथ,जगन्नाथ,रामनाथ,द्वारका)खुप फिरत राहिला.ही सर्व		राम
राम	सुध्दी (समज)शोधून घेतली,परंतु रामनामकडे तुझी पाठ आहे(रामनाम स्मरण करणे		राम
राम	मागे सोडून दिले)तोपर्यंत तुझ्या केलेल्या सर्व विध्या खोट्या आहेत.असे आदि सतगुरु		राम
राम	सुखरामजी महाराजांनी सांगितले. ॥१३४॥		राम
राम	ओ मोसर दिन आज ब्होर नही पाय रे ॥ चेत सके तो राम गुण गाय रे ॥		राम
राम	फिर रे लो पिस्ताय तन ओ छूटसी । अरे हाँ बिन सिंवरण सुखराम जंम तुज लूटसी		राम
राम	॥१३५॥		राम
राम	हा असा अवसर(वेळ)आणि आजच्या सारखा दिवस तुला परत कधीही मिळणार नाही.		राम
राम	आता तू हुशार होऊ शकतो.तर तू हुशार होऊन,रामनामाचे भजन कर.नंतर पश्चाताप		राम
राम	करशील.कारण की,हे शरीर सुटून जाईल आणि स्मरण केल्या शिवाय यम तुला(तुझ्या		राम
राम	या शरीराला)लुटून घेतील.(आणि तुला घेऊन जाईल.)असे आदि सतगुरु सुखरामजी		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम महाराजांनी सांगितले. ॥१३५॥

राम

राम चलत न दीसे नांव बधंती देह रे ॥ जात न दीसे आव भरंती खेह रे ॥

राम

राम आई भजन की रीत साध की बात हे । अरे हॉ बिन सतगुरु सुखराम लखी नही जात
राम हे। ॥१३६॥

राम

राम जसे पाण्यात नाव चालते वेळी, नाव चालत आहे, असे दिसत नाही. त्याचप्रकारे हा देह
राम वाढून राहला आहे (तो दिवसेंदिवस वाढतो, परंतु दररोज किती वाढला) हे दिसत नाही.
राम तसेच ही आपली आयु जातांना दिसत नाही. तसेच धुळ येऊन शरीरावर आणि घरात
राम पडते, परंतु पडतांना दिसत नाही. (परंतु ती धुळ जमून जाते, ती झाडू लावल्याने, माहित
राम पडते परंतु पडतांना दिसत नाही.) अशीच भजनाची रीत आहे. (थोडे थोडे केले तरी ही
राम त्याचा संग्रह होतो) परंतु सतगुरुच्या शिवाय, ही वस्तु समजमध्ये येत नाही, असे आदि
राम सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात. ॥१३६॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम छाड जक्त को नेह निरंजण गायरे ॥ बिन भक्ती नर चेत चोरासी जाय रे ॥

राम

राम तुज जनम जनम दुःख होय पार नही पावसी ।

राम

राम अरे हॉ बिन सिंवरण सुखराम धक्का ब्हो खावसी ॥१३७॥

राम

राम आता तू या जगाचा स्नेह सोडून, निरंजनची भक्ती कर, तू चैत्यत (हुशार) हो, भक्ती
राम केल्याशिवाय तू चौऱ्यांशी लक्ष योनी मध्ये जाशील. पुढे तुला (वैरागी) जन्मो-जन्मी दुःख
राम होईल, त्या दुःखाचा काही वार पार येणार नाही. तू स्मरण केल्याशिवाय, खुप तऱ्हेचे
राम धक्के खाशील, असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांनी सांगितले. ॥१३७॥

राम

राम

राम

राम बाळक हुवाँ जवान ॥ तबे सब मानसी ॥ गयाँ किराडे नांव हरक सब जानसी ॥

राम

राम यूँ जन कूं संसार लार सूँ मानसी । अरे हॉ देहे छतां सुखराम भेद गी जानसी ॥१३८॥

राम

राम छेटा मुलगा जवान (युवा) झाल्यावर, त्याला सर्व लोक (जवान) मानतील. तसेच किनाऱ्यावर
राम (तीरावर) नाव गेल्यावर, सर्वांना हर्ष होईल. असेच जनाला (संताला) संतासारखे (जगातील)
राम लोक नंतर मानतील. परंतु देहसहित संत, जगात राहतो, तो पर्यंत त्याच्याशी भेदभावच
राम लोक जाणतात आणि नंतर त्याच्या मागाहून (त्याच्या गेल्याच्या नंतर) लोक त्याला
राम मानतात, असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सुखरामजी महाराज सांगतात. ॥१३८॥

राम

राम

राम

राम

राम बेरागी रीस मान ऊठ मुरडाय चाल्यो गयो ॥

राम

कुंडल्यो ॥

राम चरचा में सुखराम के ॥ जे जन माने रीस ॥

राम

राम सो नुगरो गुरु बाहेरो ॥ मूरख बिश्वा बीस ॥

राम

राम मूरख बिश्वा बीस ॥ ढोर सुंइ ढोर कहावे ॥

राम

राम जे ज्ञान करत के मांय ॥ ऊठ मुरडायर जावे ॥

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम

सो नर नरकाँ जावसी ॥ सिंवरन ही जग दीस ॥

राम

राम

चरचा मे सुखराम के ॥ जे जन माने रीस ॥१३९॥

राम

राम

(तेंव्हा वैरागी क्रोधात येऊन, उठून, तेथून पळून गेला) तेंव्हा आदि सतगुरु सुखरामजी

राम

राम

महाराज बोलले, ज्ञानाची चर्चा करण्यात जो जन राग आणतो तो नुगरे आहे त्याला गुरु

राम

राम

मिळाला नाही. बिना गुरुचा तो वीस वीसवे मुख आहे. तो जनावरापेक्षा ही जनावर आहे

राम

राम

की, जो ज्ञानाच्या गोष्टी करते वेळीही ऐकून ऐटीत उठून चालला जातो, तो मनुष्य

राम

राम

जरी जगदिशाचेही स्मरण करीत असेल तरी ही तो नर्कात जाईल, कारण की, त्याने

राम

राम

ज्ञानाची चर्चा करण्यात क्रोध आणला (केला) ॥१३९॥ ॥ इति बेरागी को संवाद संपूर्ण ॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम